

Titlul II. IMPOZITUL PE VENIT

Capitolul 1 DISPOZIȚII GENERALE

Articolul 12. Noțiuni

În sensul prezentului titlu, se definesc următoarele noțiuni:

1) *Royalty (redevență)* – plăți de orice natură primite în calitate de recompensă pentru utilizarea ori transmiterea dreptului de utilizare a oricărui drept de autor și/sau a drepturilor conexe, inclusiv asupra unei opere literare, artistice sau științifice, inclusiv filme de cinema și filme sau benzi pentru televiziune sau radiodifuziune, a oricărui brevet de invenție, marcă comercială, design sau model, plan, produs soft, formulă secretă sau proces, pentru utilizarea ori transmiterea dreptului de utilizare a informației referitoare la experiența în domeniul industrial, comercial sau științific.

În sensul prezentei noțiuni, nu se consideră royalty:

- b) plățile pentru achizițiile de software destinate exclusiv operării respectivului software, inclusiv pentru instalarea, implementarea, stocarea, personalizarea sau actualizarea acestuia;
- c) plățile pentru achiziționarea integrală a unui drept de autor asupra unui software sau a unui drept limitat de a-l copia exclusiv în scopul folosirii acestuia de către utilizator sau în scopul vânzării acestuia în cadrul unui contract de distribuție;
- d) plățile pentru obținerea drepturilor de distribuție a unui produs sau serviciu, fără a da dreptul la reproducere;
- e) plățile pentru accesul la sateliți prin închirierea de transpondere sau pentru utilizarea unor cabluri ori conducte pentru transportul energiei, gazelor sau petrolului, în situația în care clientul nu se află în posesia transponderelor, cablurilor, conductelor, fibrelor optice sau a unor tehnologii similare;
- f) plățile pentru utilizarea serviciilor de comunicații electronice din acordurile de roaming, a frecvențelor radio, a comunicațiilor electronice între operatori.

2) *Anuități* – plăți regulate ale sumelor de asigurare, ale pensiilor sau indemnizațiilor (prestațiilor).

3) *Dividend* – venit obținut din repartizarea profitului net între acționari (asociați) în conformitate cu cota de participare depusă în capitalul social, cu excepția venitului obținut în cazurile lichidării complete a agentului economic conform art. 57 alin. (2).

4) *Venit impozabil* – venitul brut, inclusiv facilitățile acordate de angajator, obținut de contribuabil din toate sursele într-o anumită perioadă fiscală, cu excepția deducerilor și scutirilor, aferente acestui venit, la care are dreptul contribuabilul conform legislației fiscale.

4¹⁾ *Venit estimat* – venit apreciat (rezultat) prin aplicarea metodelor și surselor indirecte în cadrul controalelor fiscale, inclusiv ca urmare a instituirii posturilor fiscale.

5) *Venit din investiții* – venit obținut din investițiile de capital și din investițiile în activele financiare, dacă participarea contribuabilului la organizarea acestei activități nu este regulată, permanentă și substanțială.

6) *Venit financiar* – venit obținut sub formă de royalty (redevență), anuități, de la darea bunurilor în arendă, locațiune, de la uzufruct, pe diferența de curs valutar, de la activele ce au intrat în mod gratuit, alte venituri obținute ca rezultat al activității financiare, dacă participarea contribuabilului la organizarea acestei activități nu este regulată, permanentă și substanțială.

7) *Dobândă, venit sub formă de dobândă* – orice venit obținut conform creanțelor de orice fel (indiferent de modul întocmirii), inclusiv veniturile de pe depunerile bănești, veniturile obținute în baza unui contract de leasing financiar.

8) *Opțiune* – condiție care prevede dreptul la alegere.

9) *Contract future* – tip de tranzacție încheiată la bursa de valori sau la bursa de mărfuri.

10) *Distribuire* – plățile efectuate de către un agent economic în folosul unuia sau mai multor proprietari care au dreptul la încasarea acestor plăți.

11) *Deducere* – sumă care, la calcularea venitului impozabil, se scade din venitul brut al contribuabilului conform prevederilor legislației fiscale.

12) *Scutire* – sumă care, la calcularea venitului impozabil, se scade din venitul brut al contribuabilului conform art. 33, 34 și 35.

13) *Trecere în cont* – sumă reținută și/sau achitată prealabil cu care contribuabilul are dreptul să micșoreze suma impozitului.

14) *Cîștiguri* – veniturile brute obținute de la jocurile de noroc, loterii și de la campaniile promoționale atât în formă monetară, cât și nemonetară. În scopul aplicării prezentei noțiuni, cîștigul de la jocurile de noroc realizat în cazinouri sau la automatele de joc reprezintă valoarea diferenței pozitive dintre suma cîștigată și suma mizată, confirmată documentar. În celelalte cazuri, cîștigul reprezintă suma totală cîștigată.

15) *Desemnare procentuală* – proces în care contribuabilii direcționează un quantum procentual de 2% din suma impozitului pe venit calculat anual la buget către beneficiarii desemnării procentuale conform art. 15².

16) *Plăți la lichidare* – plăți în formă monetară și/sau nemonetară, transmise asociațiilor/acționarilor/membrilor/fondatorilor la repartizarea activelor agentului economic lichidat, după satisfacerea pretențiilor creditorilor.

Articolul 12¹. Perioada fiscală privind impozitul pe venit

(1) Prin perioadă fiscală privind impozitul pe venit se înțelege anul calendaristic la încheierea căruia se determină venitul impozabil și se calculează suma impozitului care trebuie achitată.

(2) Pentru întreprinderile nou-create, perioadă fiscală se consideră perioada de la data înregistrării întreprinderii pînă la finele anului calendaristic.

(3) Pentru agentul economic care a adoptat decizia de lichidare pe parcursul anului calendaristic, perioadă fiscală se consideră:

- a) perioada de la începutul anului calendaristic pînă la data întocmirii bilanțului provizoriu de lichidare;
- b) perioada de la începutul anului calendaristic pînă la data aprobării bilanțului definitiv de lichidare.

(3¹) Pentru întreprinderile reorganizate, perioadă fiscală se consideră perioada de la începutul anului calendaristic până la data radierii întreprinderii din Registrul de stat.

(3²) Pentru agenții economici care pe parcursul anului fiscal obțin titlul de rezident al parcului pentru tehnologia informației, perioadă fiscală se consideră perioada de la începutul anului calendaristic și până la finele lunii calendaristice în care este obținut titlul de rezident al parcului.

(3³) Pentru agenții economici cărora pe parcursul anului fiscal li se retrage titlul de rezident al parcului pentru tehnologia informației, perioadă fiscală se consideră perioada care începe cu prima zi a lunii următoare celei în care a fost retras titlul de rezident al parcului și până la finele anului calendaristic.

(4) Prin derogare de la prevederile alin. (1), pentru agenții economici care au dreptul, în conformitate cu prevederile Legii contabilității, să aplice o perioadă de gestiune diferită de anul calendaristic, perioada fiscală privind impozitul pe venit corespunde cu perioada de gestiune pentru întocmirea și prezentarea situațiilor financiare. În acest caz, perioada fiscală constituie o perioadă de oricare 12 luni consecutive.

(5) Perioada fiscală menționată la alin. (4) se va modifica ulterior doar dacă perioada de gestiune pentru întocmirea și prezentarea situațiilor financiare este modificată în corespundere cu prevederile Legii contabilității.

(6) Înainte de aplicarea unei noi perioade fiscale în corespundere cu prevederile alin. (4) sau (5), agentul economic este obligat:

- a) să informeze Serviciul Fiscal de Stat și să prezinte acestuia documentele privind schimbarea perioadei fiscale, în modul stabilit de Serviciul Fiscal de Stat;
- b) să aplice perioada fiscală de tranziție și regulile stabilite în cap. 7² din prezentul titlu.

Articolul 13. Subiecții impunerii

(1) Subiecții ai impunerii sînt:

- a) persoanele juridice și fizice rezidente ale Republicii Moldova, care desfășoară activitate de întreprinzător, persoanele care desfășoară servicii profesionale, precum și persoanele care practică activitate profesională în sectorul justiției și în domeniul sănătății, care, pe parcursul perioadei fiscale, obțin venit din orice surse aflate în Republica Moldova, precum și din orice surse aflate în afara Republicii Moldova;
- b) persoanele fizice rezidente cetățeni ai Republicii Moldova care nu desfășoară activitate de întreprinzător și pe parcursul perioadei fiscale obțin venituri impozabile din orice surse aflate în Republica Moldova și din orice surse aflate în afara Republicii Moldova pentru activitatea lor în Republica Moldova;
- b¹) persoanele fizice rezidente care desfășoară activități independente și pe parcursul perioadei fiscale obțin venit din orice surse aflate în Republica Moldova și din orice surse aflate în afara Republicii Moldova pentru activitatea lor în Republica Moldova;
- c) persoanele fizice rezidente cetățeni ai Republicii Moldova care nu desfășoară activitate de întreprinzător și obțin venit din investiții și financiar din orice surse aflate în afara Republicii Moldova;

- d) persoanele fizice rezidente cetățeni străini și apatrizi care desfășoară activitate pe teritoriul Republicii Moldova și obțin venit din orice surse aflate în Republica Moldova și din orice surse aflate în afara Republicii Moldova pentru activitatea lor în Republica Moldova, cu excepția venitului din investiții și financiar din orice surse aflate în afara Republicii Moldova;
- e) persoanele fizice nerezidente care nu desfășoară activitate de întreprinzător pe teritoriul Republicii Moldova și pe parcursul perioadei fiscale obțin venituri conform capitolului 11 din prezentul titlu.

(2) Subiecții impunerii sînt obligați să declare venitul brut obținut din toate sursele.

Articolul 14. Obiectul impunerii

(1) Obiect al impunerii îl constituie:

- a) venitul din orice surse aflate în Republica Moldova, precum și din orice surse aflate în afara Republicii Moldova, cu excepția deducerilor și scutirilor la care au dreptul, obținut de persoanele juridice și fizice rezidente ale Republicii Moldova care desfășoară activitate de întreprinzător, de persoanele care desfășoară servicii profesionale, precum și de persoanele care practică activitate profesională în sectorul justiției și în domeniul sănătății;
- b) venitul din orice surse aflate în Republica Moldova, inclusiv facilitățile acordate de angajator, precum și din orice surse aflate în afara Republicii Moldova pentru activitatea în Republica Moldova, cu excepția deducerilor și scutirilor la care au dreptul, obținut de persoanele fizice rezidente cetățeni ai Republicii Moldova care nu desfășoară activitate de întreprinzător;
- b¹) venitul din orice surse aflate în Republica Moldova, precum și din orice surse aflate în afara Republicii Moldova pentru activitatea în Republica Moldova, obținut de persoanele fizice rezidente care desfășoară activități independente;
- c) venitul din investiții și financiar din orice surse aflate în afara Republicii Moldova, obținut de persoanele fizice rezidente cetățeni ai Republicii Moldova care nu desfășoară activitate de întreprinzător;
- d) venitul din orice surse aflate în Republica Moldova și din orice surse aflate în afara Republicii Moldova pentru activitatea în Republica Moldova, cu excepția venitului din investiții și financiar din orice surse aflate în afara Republicii Moldova, obținut de persoanele fizice rezidente cetățeni străini și apatrizi care desfășoară activitate pe teritoriul Republicii Moldova;
- e) venitul obținut în Republica Moldova de persoanele fizice nerezidente care nu desfășoară activitate de întreprinzător pe teritoriul Republicii Moldova.

(2) Sursele de venit sînt stabilite în cap. 2 și 11.

01.01.2020

(3) Prin derogare de la prevederile alin. (1) și (2) ale prezentului articol, obiect al impunerii pentru câștigurile și veniturile specificate la cap. 10¹, **10²** și **10³**, la art. 88¹ și la art. 90¹ alin. (3), (3¹), (3³), (3⁴), (3⁵) și (3⁶), precum și pentru veniturile specificate la art. 14¹ alin. (2), este exclusiv acest câștig și/sau venit.

Articolul 14¹. Norme speciale aplicabile rezidenților parcurilor pentru tehnologia informației și angajaților acestora

(1) Agenții economici rezidenți ai parcurilor pentru tehnologia informației cărora li se aplică regimul de impozitare stabilit la cap. 1 titlul X nu au obligații privind impozitul pe venit din activitatea de întreprinzător (activitatea operațională) conform prezentului titlu, impozitul în cauză fiind inclus în componența impozitului unic reglementat de cap. 1 titlul X.

(2) Plățile salariale efectuate angajaților sau în folosul acestora de către rezidenții parcurilor pentru tehnologia informației în baza legislației muncii și actelor normative ce conțin norme ale dreptului muncii nu generează obligații suplimentare privind impozitul pe venit aferent acestor plăți conform prezentului titlu, impozitul în cauză fiind inclus în componența impozitului unic reglementat de cap. 1, titlul X.

(3) Dacă pe parcursul anului fiscal contribuabilul aplică atât regimul de impozitare stabilit în prezentul titlu, cât și regimul special de impozitare stabilit la cap. 1 titlul X, venitul impozabil se determină ca diferență dintre suma venitului brut realizat în perioada aplicării regimului de impozitare stabilit în prezentul titlu și mărimea cheltuielilor permise spre deducere în conformitate cu prezentul titlu, suportate în perioada aplicării regimului de impozitare stabilit în prezentul titlu, ținând cont de particularitățile specificate la art. 27¹.

Articolul 15. Cotele de impozit

Suma totală a impozitului pe venit se determină:

- pentru persoane fizice, întreprinzători individuali și medicii de familie titulari ai practicii, care exercită activitate profesională independentă – în mărime de 12% din venitul anual impozabil;
- pentru persoanele juridice – în mărime de 12% din venitul impozabil;
- pentru gospodăriile țărănești (de fermier) – în mărime de 7% din venitul impozabil;
- pentru agenții economici al căror venit a fost estimat în conformitate cu art. 225 și 225¹ – în mărime de 15% din depășirea venitului estimat față de venitul brut înregistrat în contabilitate de agentul economic.

Articolul 15¹. Modul de determinare a obligațiilor fiscale

Determinarea obligațiilor fiscale, în conformitate cu prevederile prezentului titlu, se efectuează în modul stabilit de Guvern.

Articolul 15². Desemnarea procentuală

(1) Contribuabilul persoană fizică rezidentă care nu are datorii la impozitul pe venit pentru perioadele fiscale anterioare este în drept de a desemna un quantum procentual de 2% din suma impozitului pe venit calculat anual la buget către unul dintre beneficiarii indicați la alin. (4).

(2) Desemnarea procentuală se efectuează începând cu 1 ianuarie al anului următor anului fiscal pentru care se face desem-

narea procentuală până la data-limită de prezentare a declarației cu privire la impozitul pe venit, în modul stabilit de Guvern.

(3) Beneficiarii desemnării procentuale sînt:

01.01.2020

- asociațiile obștești, fundațiile și instituțiile private înregistrate în Republica Moldova care desfășoară activități de utilitate publică în conformitate cu art. 30 **din Legea nr. 837/1996 cu privire la asociațiile obștești, art. 5 din Legea nr. 581/1999 cu privire la fundații**, cu condiția că acestea își desfășoară activitatea timp de cel puțin un an până la solicitarea înregistrării în lista menționată la alin. (4) și nu au datorii la bugetul public național pentru perioadele fiscale anterioare;
- culte religioase și părțile componente ale acestora înregistrate în Republica Moldova care desfășoară activități sociale, morale, culturale sau de caritate, cu condiția că acestea își desfășoară activitatea timp de cel puțin un an până la solicitarea înregistrării în lista menționată la alin. (4) și nu au datorii la bugetul public național pentru perioadele fiscale anterioare.

(4) Lista beneficiarilor în drept să participe la desemnarea procentuală se stabilește anual de Agenția Servicii Publice și se publică pe pagina web oficială a acesteia până la data de 31 decembrie a anului pentru care se face desemnarea, conform modului stabilit de Guvern.

(5) Mijloacele financiare obținute în urma desemnării procentuale se vor utiliza în scopurile stabilite de legislația în vigoare.

(6) Mecanismul de desemnare procentuală și de transfer al desemnărilor procentuale către beneficiari, precum și de control al utilizării acestor sume, se stabilește de Guvern.

(7) Beneficiarii desemnării procentuale poartă răspundere potrivit legii pentru neraportarea utilizării sumelor obținute în urma desemnării procentuale și pentru utilizarea contrar destinației a acestor sume. Sumele neraportate și utilizate contrar destinației se restituie la buget.

Articolul 16. Trecerea în cont a impozitelor

Contribuabilul are dreptul să treacă în cont suma reținută și/sau achitată prealabil, conform prevederilor cap. 12, 13, 14 și 15 din prezentul titlu, cu excepția art. 90¹ și 91.

Articolul 17. Impozitarea venitului proprietarului decedat

Veniturile generate de proprietatea persoanei decedate se consideră venituri ale moștenitorului după acceptarea succesiunii.

Capitolul 2 COMPOZIȚIA VENITULUI

Articolul 18. Sursele de venit impozabile

În venitul brut se includ:

- venitul provenit din activitatea de întreprinzător, din activitatea profesională sau din alte activități similare;

- b) venitul de la activitatea societăților obținut de către membrii societăților și venitul obținut de către acționarii/deținătorii de unități (titluri) emise de organismele de plasament colectiv în valori mobiliare;
- c) plățile pentru munca efectuată și serviciile prestate (inclusiv salariile), facilitățile acordate de angajator, onorariile, comisioanele, primele și alte retribuiții similare;
- d) venitul din chirie (arendă);
- e) creșterea de capital definită la art. 40 alin. (7);

 01.01.2020

f) *venitul aferent provizioanelor neutilizate conform art. 24 alin. (16);*

f¹) suma diminuărilor reducerilor pentru pierderi la active și la angajamente condiționale în urma îmbunătățirii calității acestora pe parcursul perioadei fiscale;

 01.01.2020

f²) suma diminuărilor provizioanelor destinate acoperirii eventualelor pierderi ce țin de nerestituirea împrumuturilor, **a ratelor de leasing** și a dobânzilor aferente în urma îmbunătățirii calității și/sau rambursării acestora pe parcursul perioadei fiscale;

g) venitul obținut sub formă de dobândă;

h) royalty (redevențe);

i) anuitățile, inclusiv primite în baza tratatelor internaționale la care Republica Moldova este parte; sumele și despăgubirile de asigurare primite în baza contractelor de asigurare și coasigurare și neutilizate conform art. 22. Excepție fac cele prevăzute la art. 20 lit. a);

j) venitul rezultat din neachitarea datoriei de către agentul economic, cu excepția cazurilor când formarea acestei datorii este o urmare a insolabilității contribuabilului;

k) dotațiile de stat, primele și premiile care nu sînt specificate ca neimpozabile în legile prin care se stabilesc aceste plăți;

n) veniturile obținute, conform legislației, ca urmare a aplicării clauzei penale, în formă de despăgubire pentru venitul ratat, precum și ca urmare a reținerii arvunei sau restituirii arvunei;

o) alte venituri care nu au fost specificate la literele menționate și care nu sînt neimpozabile conform legislației fiscale.

Articolul 19. Facilități acordate de angajator

Facilitățile impozabile acordate de angajator includ:

- a) plățile acordate salariatului de către angajator pentru recuperarea cheltuielilor personale, precum și plățile în favoarea lucrătorului, efectuate altor persoane, cu excepția plăților în bugetul asigurărilor sociale de stat și a primelor de asigurare obligatorie de stat, a plăților menționate la art. 24 alin. (20), precum și a plăților aferente cheltuielilor suportate și determinate de angajator pentru transportul, hrana și studiile profesionale ale angajatului, conform modului stabilit de Guvern;
- a¹) valoarea tichetelor de masă în partea în care aceasta depășește valoarea nominală deductibilă stabilită la art. 4 alin. (1) din Legea nr. 166/2017 cu privire la tichetele de masă;

- b) suma anulată a datoriei salariatului față de angajator;
- c) suma plătită suplimentar de angajator la orice plată a salariatului pentru locuința acordată de către angajator;

01.01.2020

d) **suma dobânzii, determinată reieșind din diferența pozitivă dintre rata dobânzii aplicată la creditele noi acordate persoanelor fizice pe un termen ce depășește 5 ani (rotunjită până la următorul procent întreg), stabilită de Banca Națională a Moldovei în luna noiembrie a anului precedent anului fiscal de gestiune, și rata dobânzii calculată pentru împrumuturile acordate de către angajator salariatului. Prevederile prezentei litere nu se aplică creditelor acordate de bănci și organizații de creditare nebankare angajaților acestora în condițiile generale în care acestea acordă credite persoanelor terțe;**

e) cheltuielile angajatorului pentru darea proprietății în folosință salariatului în scopuri personale:

- în cazul în care bunurile sînt proprietate a angajatorului, cheltuielile acestuia fiind determinate în mărime de 0,0373% din baza valorică, pentru fiecare bun dat în folosință, pentru fiecare zi de folosință;
- în cazul în care bunurile nu sînt proprietate a angajatorului – cheltuielile acestuia pentru obținerea dreptului de folosință asupra bunurilor, pentru fiecare zi de folosință.

Articolul 20. Sursele de venit neimpozabile

În venitul brut nu se includ următoarele tipuri de venit:

- a) anuitățile sub formă de drepturi de asigurări sociale achitate din bugetul asigurărilor sociale de stat și drepturi de asistență socială achitate din bugetul de stat, specificate de legislația în vigoare, inclusiv primite în baza tratatelor internaționale la care Republica Moldova este parte; sumele și despăgubirile de asigurare, primite în baza contractelor de asigurare și coasigurare, exclusiv primite în cazul înlocuirii forțate a proprietății conform art. 22;
- b) despăgubirile și indemnizațiile unice primite, conform legislației, în urma unui accident de muncă sau în urma unei boli profesionale, de salariați ori de moștenitorii lor legali;
- c) plățile, precum și alte forme de compensații acordate în caz de boală, de traumatisme, sau în alte cazuri de incapacitate temporară de muncă, conform contractelor de asigurare de sănătate;
- d) compensarea cheltuielilor salariaților legate de îndeplinirea obligațiilor de serviciu: pentru aparatul Președintelui Republicii Moldova, Parlament și aparatul acestuia, aparatul Guvernului, în limitele și în modul stabilite de Președintele Republicii Moldova, Parlament și, respectiv, de Guvern. Compensarea cheltuielilor salariaților agenților economici legate de îndeplinirea obligațiilor de serviciu, în limitele stabilite de actele normative și în modul stabilit de Guvern. Compensarea cheltuielilor salariaților legate de îndeplinirea

rea obligațiilor de serviciu în cazul depășirii limitelor de cazare stabilite de Guvern;

- d¹) restituirea cheltuielilor și plăților compensatorii ce țin de executarea obligațiilor de serviciu ale militarilor, efectivului de trupă și corpului de comandă din organele apărării naționale și de ocrotire a normelor de drept, securității statului și ordinii publice din contul bugetului de stat, și anume:
 - restituirea cheltuielilor la transportul militarilor, efectivului de trupă și corpului de comandă din organele apărării naționale, securității statului și ordinii publice și membrilor familiilor lor, al bunurilor personale ale acestora în legătură cu încadrarea în serviciu, îndeplinirea serviciului și trecerea în rezervă (retragerea), inclusiv a cheltuielilor de transport legate de deplasare la tratament balneosanatorial, locul petrecerii concediului obligatoriu, precum și a cheltuielilor la transportul recruților și rezerviștilor chemați la concentrare sau mobilizare;
 - restituirea cheltuielilor de transport tur-retur funcționarilor vamali care își exercită atribuțiile de serviciu într-o altă localitate decât cea în care își au domiciliul;
 - indemnizația de transfer;
 - indemnizația unică de instalare;
 - indemnizația unică plătită absolvenților instituțiilor de învățământ militar și instituției de învățământ superior cu statut de mare unitate specială;
 - compensația bănească pentru închirierea spațiului locativ;
 - compensația bănească pentru procurarea sau construcția spațiului locativ;
 - compensația bănească, echivalentă normelor de asigurare pentru rația alimentară și echipament, în mărimea stabilită de Guvern.
- d²) sumele primite de către persoane fizice și juridice ca despăgubire pentru prejudiciul cauzat sau/și venitul ratat ca urmare a efectuării cercetărilor arheologice pe terenurile aflate în proprietatea sau în posesia acestor persoane;
- d³) sumele primite de către persoane fizice și juridice ca despăgubire pentru prejudiciul ce le-a fost cauzat ca urmare a unor calamități naturale sau tehnogene, cataclisme, epidemii, epizootii;
- d⁴) sumele primite de proprietari sau deținători pentru bunurile rechiziționate în interes public, pe perioada rechiziției, conform legislației;
- d⁵) compensația bănească acordată de la bugetul de stat persoanelor beneficiare ale Programului de stat „Prima casă”, în modul stabilit de Guvern;
- d⁶) plățile suportate de angajator conform art. 24 alin. (19)–(20);
- d⁷) compensația bănească anuală acordată personalului didactic din instituțiile publice de învățământ general, conform modului stabilit de Guvern;
- e) bursele elevilor, studenților și persoanelor aflate la învățământ postuniversitar sau la învățământ postuniversitar specializat la instituțiile de învățământ de stat și particulare, în conformitate cu legislația cu privire la învățământ, stabilite de aceste instituții de învățământ, precum și bursele acordate de către or-

ganizațiile filantropice, cu excepția retribuiției pentru activitatea didactică sau de cercetare, indemnizațiile unice acordate tinerilor specialiști angajați la lucru, conform repartizării, în localitățile rurale;

- f) pensiile alimentare și indemnizațiile pentru copii;
- h) compensațiile nominative plătite păturilor insuficient asigurate, social vulnerabile ale populației, precum și prestațiile de asigurări sociale, care nu sînt achitate sub formă de anuități;

01.01.2020

- i) patrimoniul primit de către persoanele fizice cetățeni ai Republicii Moldova cu titlu de donație sau de moștenire, **cu excepția donațiilor efectuate conform art. 90¹ alin. (3¹)**;
- i¹) patrimoniul primit de către casele de copii de tip familial cu titlu de donație;
- j) veniturile de la primirea gratuită a proprietății, inclusiv a mijloacelor bănești, conform deciziei Guvernului sau a autorităților competente ale administrației publice locale;
- l) ajutoarele primite de la organizații filantropice – fundații și asociații obștești – în conformitate cu prevederile statutului acestor organizații și ale legislației;
- m) contribuțiile la capitalul unui agent economic și contribuțiile vărsate în vederea acoperirii pierderilor financiare și echilibrării activelor nete negative, prevăzute la art. 55;
- n) veniturile misiunilor diplomatice și altor misiuni asimilate lor, organizațiilor statelor străine, organizațiilor internaționale și personalului acestora, prevăzute la art. 54;
- o) sumele pe care le primesc donatorii de sînge de la instituțiile medicale de stat;

01.01.2020

p¹) cîștigurile de la loterii și/sau pariuri sportive în partea în care valoarea fiecărui cîștig nu depășește 1% din scutirea personală stabilită la art. 33 alin. (1);

- p²) cîștigurile de la campaniile promoționale în partea în care valoarea fiecărui cîștig nu depășește mărimea scutirii personale stabilite la art. 33 alin. (1);
- q) mijloacele bănești plătite, sub formă de ajutor material unic sau de reparare a prejudiciului, unor categorii de funcționari publici sau familiilor acestora, în conformitate cu legislația;
- r) ajutorul material obținut de persoanele fizice din fondurile de rezervă ale Guvernului, ale autorităților administrației publice locale, din mijloacele Fondului de susținere socială a populației, precum și din mijloacele sindicatelor, în conformitate cu regulamentele care prevăd acordarea unui astfel de ajutor. În cazul ajutorului material acordat din mijloacele sindicatelor, limita neimpozabilă constituie un salariu mediu lunar pe economie, prognozat și aprobat anual de Guvern, per angajat anual, cu excepția ajutorului acordat în caz de deces și/sau boală a angajatului sau a rudelor și/sau afinilor de gradul I ai acestuia;
- s) ajutorul financiar obținut de către sportivi și antrenori de la Comitetul Internațional Olimpic, premiile obținute de către sportivi, antrenori și tehnicieni la competițiile sportive internaționale, bursele sportive și indemnii-

- zațiile acordate loturilor naționale în vederea pregătirii și participării la competițiile internaționale oficiale;
- t) ajutorul financiar obținut de Comitetul Național Olimpic și Sportiv și de federațiile sportive naționale de profil de la Comitetul Internațional Olimpic, federațiile sportive europene și internaționale de profil și de la alte organizații sportive internaționale;
- u) premiul național al Republicii Moldova în domeniul literaturii, artei, arhitecturii, științei și tehnicii, precum și premiile elevilor și profesorilor animatori acordate, în mărimi stabilite în actele normative în vigoare, pentru performanțele obținute în cadrul olimpiadelor și concursurilor raionale, orășenești, municipale, zonale, republicane, regionale și internaționale;
- u¹⁾ dobânzile de la valorile mobiliare de stat;
- w) recompensa acordată membrilor gospodăriilor (familiilor) pentru participarea la sondajele selective efectuate de organele de statistică;
- x) veniturile persoanelor fizice obținute din activitatea în baza patentei de întreprinzător;
- y) veniturile obținute de persoanele fizice, cu excepția întreprinzătorilor individuali și gospodăriilor țărănești (de fermier), de la predarea materiei prime secundare și ambalajului returnabil, inclusiv a deșeurilor și a reziduurilor de hîrtie și de carton, de cauciuc, de plastic și de sticlă (cioburi de sticlă), de metale feroase și neferoase, a rezidurilor industriale care conțin metale sau aliaje ale acestora, precum și a acumulatorilor electrice uzate;
- y¹⁾ veniturile obținute de persoanele fizice, cu excepția întreprinzătorilor individuali și a gospodăriilor țărănești (de fermier), de la comercializarea producției din fitotehnie și horticultură în formă naturală și a producției din zootehnie în formă naturală, în masă vie și sacrificată, efectuată în adresa altei persoane fizice, cu excepția întreprinzătorilor individuali și a gospodăriilor țărănești (de fermier);
- y²⁾ veniturile obținute de persoanele fizice, cu excepția întreprinzătorilor individuali și a gospodăriilor țărănești (de fermier), de la livrarea laptelui natural;
- y³⁾ veniturile obținute de persoanele fizice rezidente (cetățeni ai Republicii Moldova și apatrizi) de la înstrăinarea locuinței de bază;
- z) veniturile obținute în urma utilizării facilităților fiscale;
- z²⁾ mijloacele bănești obținute din fondurile speciale și/sau mijloacele financiare obținute sub formă de grant prin intermediul programelor aprobate de Guvern, utilizate conform destinației acestora;
- z³⁾ compensațiile pagubelor morale;
- z⁴⁾ venitul obținut ca urmare a anulării restanțelor la bugetul public național;
- z⁵⁾ solda bănească a militarilor în termen, a elevilor și cursanților (studenților) instituțiilor de învățămînt militar și ai instituției de învățămînt superior cu statut de mare unitate specială;
- z⁶⁾ veniturile obținute ca urmare a compensării daunei materiale cauzate, în partea în care compensația acordată nu depășește dauna materială cauzată;
- z⁷⁾ plata depozitelor garantate din Fondul de garantare a depozitelor în sistemul bancar, conform Legii nr. 575-XV din 26 decembrie 2003 privind garantarea depozitelor persoanelor fizice în sistemul bancar;

- z⁹⁾ venitul din reevaluarea și din reluarea pierderilor din depreciere a mijloacelor fixe și altor active, precum și din reluarea pierderilor din depreciere a mijloacelor fixe și a altor active;
- z¹⁰⁾ dividendele aferente perioadelor fiscale de pînă la 1 ianuarie 2008 achitate în folosul persoanelor fizice rezidente.
- z¹¹⁾ veniturile sub formă de royalty ale persoanelor fizice în vîrstă de 60 ani și mai mult din domeniul literaturii, artei și științei;
- z¹²⁾ veniturile persoanelor juridice obținute în urma valorificării surselor financiare externe în cadrul proiectelor și granturilor internaționale ce țin de dezvoltarea învățămîntului și cercetării;
- z¹³⁾ veniturile obținute de către organizațiile necomerciale, cultele religioase și părțile componente ale acestora conform legii în urma desemnării procentuale.
- z¹⁴⁾ veniturile obținute sub formă de indemnizație pentru munca prestată în ziua alegerilor, achitată membrilor consiliilor electorale de circumscripție, membrilor birourilor electorale ale secțiilor de votare și funcționarilor aparatelor consiliilor și birourilor respective.

01.01.2020

- z¹⁵⁾ **plățile suportate de către beneficiarii de lucrări pentru hrana și transportarea zilierilor, în mărirea stabilită de Guvern;**
- z¹⁶⁾ **compensația achitată din contul Fondului de compensare a investitorilor conform Legii nr. 171/2012 privind piața de capital;**
- z¹⁷⁾ **venitul aferent provizioanelor neutilizate care nu au fost deduse în scopuri fiscale la momentul formării acestora.**

Articolul 21. Reguli speciale referitoare la venit

(1) Venitul obținut sub formă nemonetară se evaluează de către fiecare subiect al impunerii și constituie valoarea medie a prețului de livrare a mărfurilor și/sau de prestare a serviciilor analoge pe luna precedentă lunii în care a fost obținut venit sub formă nemonetară. În cazul în care, pe luna precedentă lunii în care a fost obținut venit sub formă nemonetară, nu au fost efectuate livrări de mărfuri și/sau prestări de servicii, venitul obținut sub formă nemonetară nu poate fi mai mic decît prețul de cost al mărfurilor livrate și/sau al serviciilor prestate în luna curentă.

(2) În cazul anuităților, partea oricărei anuități care este inclusă în venitul anual se deduce la calcularea venitului impozabil. Deducerea este egală cu suma vărsată de contribuabil în fondul de pensii nestatal calificat și nededusă din venitul lui brut conform art. 66 alin. (2), precum și cu suma primelor de asigurare achitate de către contribuabil persoană fizică conform contractelor de asigurare și coasigurare și împărțită la numărul de ani presupuși pentru efectuarea plăților (din momentul în care a început plata anuităților).

(3) În cazul efectuării operațiunilor în valută străină:

- 1) La calcularea venitului impozabil, venitul brut și alte încasări, precum și cheltuielile suportate în valută străină se recalculează în monedă națională la cursul oficial al leului moldovenesc valabil la data tranzacției.

01.01.2020

- 2) Orice datorie atît a contribuabilului, cît și față de contribuabil, a cărei sumă este exprimată în valută străină, **cu excepția avansurilor acordate/primate pentru procurări/livrări de active și servicii**, se recalculează la cursul oficial al leului moldovenesc valabil pentru ultima zi a perioadei fiscale.
- 2¹⁾ Dacă operațiunea se efectuează în valuta străină față de care Banca Națională a Moldovei nu cotează leul moldovenesc, atunci conversiunea are loc în două etape. Inițial, valuta străină este recalculată în altă valută străină față de care Banca Națională a Moldovei cotează leul moldovenesc. Pentru aceasta se folosește metoda directă de corelație între cursurile respectivelor valute străine. Suma obținută astfel în altă valută străină este recalculată în monedă națională la cursul oficial al leului moldovenesc.
- 3) Orice venit sau pierdere de pe urma recalculării datoriei conform pct. 2) se consideră venit obținut sau pierdere suportată în ultima zi a perioadei fiscale.
- 3¹⁾ Data tranzacției este considerată data reflectată în extrasul de cont al băncii, iar în alte cazuri – data menționată în documentele primare, conform metodei de evidență financiară bazate pe prevederile Standardelor Naționale de Contabilitate și IFRS.
- 3²⁾ Dacă în perioada care s-a scurs de la data efectuării tranzacției și pînă la data achitării pentru datoria creată cursul oficial al leului moldovenesc s-a modificat, atunci apare diferența de curs valutar. Dacă achitarea sumei are loc în aceeași perioadă a anului fiscal în care a avut loc tranzacția, atunci diferența de curs valutar dintre suma reflectată inițial în contabilitate și suma achitată efectiv reprezintă venitul sau pierderea anului fiscal curent.
- 3³⁾ În cazul în care achitarea pentru datoria creată nu are loc în aceeași perioadă a anului fiscal în care a avut loc tranzacția, aceasta este reevaluată de către contribuabil la cursul oficial al leului moldovenesc în ultima zi a anului fiscal pentru care se prezintă declarația fiscală, iar diferența de curs valutar apărută este considerată drept venit sau pierdere a aceluiași an fiscal. Indiferent de eventualele fluctuații ale cursului oficial al leului moldovenesc pe viitor, pentru reflectarea situației financiare a contribuabilului la data întocmirii bilanțului, conturile în valută străină se reflectă în sume echivalente în monedă națională la cursul oficial al leului moldovenesc față de valuta străină, valabil în ziua respectivă. Diferența dintre suma indicată în contabilitate și suma în care a fost reflectată în contabilitate tranzacția pe parcursul perioadei sau în anul precedent este considerată drept venit sau pierdere.
- 4) Operațiunile în care intervin obligații de plată în valută străină se referă la:
 - a) cheltuielile care urmează să fie efectuate sau venitul care urmează să fie obținut în urma calculelor;
 - b) contractele futures, opțiunile și alte operațiuni financiare similare.

01.01.2020

(4) Persoana fizică care nu desfășoară activitate de întreprinzător se consideră drept persoană care a obținut

venit în mărimea sumei mijloacelor bănești donate, în partea în care suma totală depășește venitul pe parcursul perioadei fiscale în care a fost făcută donația. Prevederile prezentului alineat nu se extind asupra persoanelor care fac donații persoanelor care au calitatea de rudă, afîn de gradul I, precum și calitatea de soț/soție.

(5) Agentul economic care face o donație sub formă de bunuri se consideră că a vândut bunul donat la un preț ce reprezintă mărimea maximă dintre valoarea neamortizată în scopuri fiscale și valoarea de piață la momentul donării.

Articolul 22. Nerecunoașterea venitului în cazul pierderii forțate a proprietății

(1) Nu se recunoaște venitul la înlocuirea proprietății cu o proprietate de același tip în cazul pierderii ei forțate.

2) În cazul nerecunoașterii venitului în conformitate cu alin. (1), baza valorică a proprietății de înlocuire se consideră baza valorică a proprietății înlocuite, majorată cu suma cheltuielilor suportate pentru procurarea proprietății, care nu este acoperită din venitul obținut în cazul pierderii forțate.

(3) Proprietatea se consideră pierdută în mod forțat, dacă ea este parțial sau total distrusă, furată, sechestrată sau destinată demolării ori dacă contribuabilul este forțat într-un oarecare alt mod să-și abandoneze proprietatea din cauza pericolului sau iminenței uneia din acțiunile sau evenimentele menționate mai sus.

(4) Proprietatea de înlocuire se consideră de același tip atunci cînd ea are aceleași însușiri sau este de aceeași natură ca și proprietatea înlocuită (indiferent de faptul dacă este sau nu o proprietate de același nivel sau calitate).

(5) Perioada de înlocuire este perioada care expiră în perioada fiscală următoare celei în care s-a produs pierderea.

Capitolul 3 DEDUCERILE AFERENTE ACTIVITĂȚII DE ÎNTEPRINZĂTOR

Articolul 23. Regula generală

Nu se permite deducerea cheltuielilor personale și familiale, cu excepția cazurilor pentru care prezentul titlu prevede un alt mod de reglementare.

Articolul 24. Deducerea cheltuielilor aferente activității de întreprinzător

(1) Se permite deducerea cheltuielilor ordinare și necesare, achitate sau suportate de contribuabil pe parcursul perioadei fiscale, exclusiv în cadrul activității de întreprinzător.

(2) În cazul în care cheltuielile suportate de contribuabil cuprind cheltuielile aferente activității de întreprinzător și cheltuielile personale, deducerea se permite numai atunci cînd cheltuielile aferente activității de întreprinzător le depășesc pe

cele personale și numai pentru acea parte a cheltuielilor care se referă nemijlocit la desfășurarea activității de întreprinzător.

(3) Deducerea cheltuielilor de delegații, de reprezentanță, de asigurare a agenților economici se permite în limitele stabilite de Guvern, cu excepția celor reglementate de prezentul articol.

(4) Prin derogare de la art. 30, se permite deducerea sumelor achitate ca impozite și taxe de către subdiviziunile situate în unitățile administrativ-teritoriale, al căror buget nu constituie parte componentă a bugetului public național.

(4¹) Prin derogare de la prevederile prezentului articol, ale art. 26¹, deducerea amortizării și cheltuielilor pentru întreținerea, funcționarea și reparația autoturismelor folosite de către persoanele specificate la grupele minore 112 și 121 din Clasificatorul ocupațiilor din Republica Moldova, deductibile conform prezentului titlu, se permite doar pentru un singur autoturism pentru fiecare persoană specificată la grupele minore 112 și 121 din Clasificatorul ocupațiilor din Republica Moldova și doar în scopul activității de întreprinzător.

(6) Nu se permite deducerea sumelor plătite la procurarea proprietății pe care se calculează amortizarea și față de care se aplică prevederile art. 26¹, 28 și 29.

(7) Nu se permite deducerea compensațiilor, remunerațiilor, dobânzilor, plății pentru închirieri de bunuri și altor cheltuieli efectuate în interesul unui membru al familiei contribuabilului, al unei persoane cu funcție de răspundere sau al unui conducător de agent economic, al unui membru al societății sau al altei persoane interdependente, dacă nu există justificarea plății unei astfel de sume.

01.01.2020

(8) Nu se permite deducerea pierderilor în urma vânzării sau schimbului proprietății, îndeplinirii lucrărilor și prestării serviciilor, efectuate, în mod direct sau mijlocit, între persoanele interdependente. **În sensul prezentului alineat, pierderea reprezintă diferența dintre suma anuală a costului vânzărilor și suma anuală a venitului din vânzări, înregistrată în evidența contabilă pentru întreaga perioadă fiscală, în relație cu o persoană interdependentă.**

(9) Nu se permite deducerea cheltuielilor legate de obținerea venitului scutit de impozitare.

(10) Se permite deducerea cheltuielilor ordinare și necesare suportate de contribuabil pe parcursul perioadei fiscale, neconfirmate documentar, în mărime de 0,2% din venitul impozabil.

(11) Nu se permite deducerea sumelor achitate sau suportate în folosul titularului patentei de întreprinzător și/sau în folosul persoanelor fizice ce desfășoară activități independente conform cap. 10².

(12) Nu se permite deducerea plăților pentru eliminările supranormative de substanțe poluante în mediu înconjurător și folosirea supralimită a resurselor naturale.

01.01.2020

(13) Deducerea reziduurilor, deșeurilor și perisabilității naturale se permite în limitele aprobate anual de către conducătorii întreprinderilor, **dar fără a depăși limitele stabilite de către Ministerul Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului pentru produsele din tutun de la pozițiile tarifare 240210000, 240220, 240290000, 2403 și pentru produsele din alcool etilic de la pozițiile tarifare 2207 și**

2208, precum și limitele stabilite de Ministerul Economiei și Infrastructurii pentru produsele petroliere.

(14) Se permite deducerea cheltuielilor aferente transmiterii gratuite a proprietății conform deciziei Guvernului sau a autorităților competente ale administrației publice locale.

(15) Se permite deducerea cheltuielilor achitate de contribuabili în decursul perioadei fiscale sub formă de taxe de aderare și cotizații de membru destinate activității patronatelor. Plafonul de deductibilitate a acestor cheltuieli constituie 0,15% din fondul de retribuire a muncii.

(15¹) Se permite deducerea cheltuielilor efectuate de contribuabili în decursul perioadei fiscale sub formă de alocații financiare destinate activității sindicatelor pentru utilizarea lor în scopurile stabilite în contractul colectiv de muncă. Plafonul de deductibilitate a acestor cheltuieli constituie 0,15% din fondul de retribuire a muncii.

(16) Societăților de audit și auditorilor întreprinzători individuali li se permite deducerea cheltuielilor, în mărime de 15% din venitul vânzărilor în perioada fiscală de gestiune aferente auditului situațiilor financiare anuale și/sau situațiilor financiare anuale consolidate, atât pentru formarea proviziunilor aferente riscului de audit, cât și pentru primele de asigurare conform contractelor de asigurare de răspundere civilă profesională, încheiate potrivit legislației în vigoare pentru asigurarea riscului de audit.

(17) Se permite deducerea cheltuielilor suportate de întreprinderile agricole pentru întreținerea obiectivelor de menire social-culturală aflate în gestiune, conform normelor (cheltuielilor medii) stabilite pentru întreținerea instituțiilor similare finanțate de la bugetele unităților administrativ-teritoriale.

(18) Nu se permite deducerea sumei din reevaluarea și din deprecierea mijloacelor fixe și a altor active.

(19) Se permite deducerea cheltuielilor suportate și determinate de angajator pentru transportul, hrana și studiile profesionale ale angajatului, inclusiv a cheltuielilor legate de organizarea și realizarea programelor de formare profesională tehnică prin învățământ dual, conform modului stabilit de Guvern.

01.01.2020

(19¹) Se permite deducerea cheltuielilor suportate și determinate de angajator pentru acordarea tichetelor de masă în mărimea prevăzută la art. 4 alin. (1) din Legea nr. 166/2017 cu privire la tichetele de masă, **precum și a contribuțiilor de asigurări sociale de stat obligatorii aferente tichetelor de masă.**

(19²) Fără a aduce atingere prevederilor din prezentul articol, se permite deducerea cheltuielilor suportate și determinate de angajator pentru orice plăți efectuate în folosul angajatului, în raport cu care au fost calculate contribuțiile de asigurări sociale de stat obligatorii și au fost reținute primele de asigurare obligatorie de asistență medicală și impozitul pe venit din salariu, datorate de angajator și angajat.

(20) Se permite deducerea cheltuielilor anuale suportate de angajator pentru primele de asigurare facultativă de asistență medicală ale angajatului în mărime de până la 50% din prima de asigurare obligatorie de asistență medicală calculată în sumă fixă în valoare absolută, stabilită pentru categoriile de plătitori prevăzute în anexa nr. 2 la Legea nr. 1593-XV din 26 decembrie 2002, pe anul respectiv.

(21) Se permite deducerea cheltuielilor suportate pentru acordarea burselor private, în modul stabilit de Guvern.

(22) Se permite deducerea cheltuielilor suportate de agentul economic în legătură cu lichidarea sa, cu excepția cheltuielilor/pierderilor ce țin de reevaluarea activelor, de casarea activelor care nu pot fi lichidate, precum și de casarea creanțelor care nu pot fi recuperate.

(23) Se permite deducerea cheltuielilor suportate de către partenerul privat pentru obiectele construite și transmise gratuit partenerului public conform contractului de parteneriat public privat.

01.01.2020

(24) Se permite deducerea cheltuielilor suportate de către beneficiarii de lucrări pentru transportarea și hrana lucrătorilor zilieri, conform modului stabilit de Guvern.

Articolul 25. Deducerea dobânzilor aferente creditelor și împrumuturilor

(1) Deducerea dobânzilor aferente creditelor și împrumuturilor se permite în conformitate cu art. 24.

01.01.2020

(2) Deducerea cheltuielilor aferente dobânzilor suportate în baza contractului de împrumut **de către agenții economici debitori** în folosul persoanelor fizice și juridice (**cu excepția entităților din sectorul financiar**) se acceptă în limita ratei medii ponderate a dobânzii la creditele acordate de sectorul bancar persoanelor juridice pe termen de până la 12 luni și peste 12 luni în secțiunea pe lei moldovenești și pe valută străină. Rata medie ponderată a dobânzii la creditele acordate de sectorul bancar persoanelor juridice pe termen de până la 12 luni și peste 12 luni în secțiunea pe lei moldovenești și pe valută străină se determină de către Banca Națională a Moldovei și se publică pe pagina web oficială a acesteia.

(3) În cazul emisiunii unor titluri de creanță după 1 ianuarie 1998, partea discountului inițial, în raport cu titlul de creanță care este permis emitentului ca deducere a dobânzii, va fi echivalentă cu partea acestui discount repartizat proporțional în perioada fiscală.

[Art. 26 abrogat prin LP288 din 15.12.17, MO464-470/29.12.17 art. 808; în vigoare 01.01.19]

Articolul 26¹. Deducerea amortizării mijloacelor fixe

(1) Mărimea deducerii amortizării calculate a mijloacelor fixe se determină în conformitate cu prezentul articol și cu art. 24.

01.01.2020

(2) Mijloacele fixe pe care se calculează amortizarea sunt proprietatea materială reflectată în bilanțul contribuabilului în conformitate cu legislația și **care este prevăzută a fi utilizată** în activitatea de întreprinzător, a cărei valoare scade prezumtiv ca urmare a uzurii fizice și morale și a cărei perioadă de exploatare este mai mare de un an, iar valoarea ei depășește suma de 6000 de lei.

(3) Sînt considerate, de asemenea, mijloace fixe supuse amortizării în scopuri fiscale investițiile efectuate în mijloacele fixe care fac obiectul unui contract de leasing operațional, locațiune, concesiune,arendă,comodat,sublocațiune.În sensul prezentului alineat, prin investiție se înțelege excedentul cheltuielilor ce țin de reparație, îmbunătățire și altele asemenea în privința mijloacelor fixe respective asupra cheltuielilor menționate, permise spre deducere în perioada fiscală conform modului stabilit la alin. (11).

(4) Din punct de vedere fiscal, în cazul leasingului financiar, locatarul este tratat ca proprietar al mijloacelor fixe primite în leasing, iar în cazul leasingului operațional, calitatea de proprietar o are locatorul. Calcularea și deducerea amortizării mijloacelor fixe care fac obiectul unui contract de leasing se efectuează de către locator în cazul leasingului financiar și de către locator în cazul leasingului operațional.

(5) Evidența mijloacelor fixe în scopuri fiscale se ține pentru fiecare obiect separat.

(6) Amortizarea mijloacelor fixe se calculează începînd cu luna următoare celei în care mijlocul fix se pune în funcțiune prin utilizarea metodei liniare de amortizare. Mărimea amortizării mijloacelor fixe ce urmează a fi dedusă se determină prin înmulțirea valorii mijloacelor fixe la norma de amortizare respectivă prevăzută la alin. (7).

(7) Norma amortizării pentru fiecare mijloc fix se determină ca raport dintre 100% și durata de funcționare utilă a acestuia stabilită de Guvern.

01.01.2020

[Alin. (8) și (9) abrogate prin Legea nr. 171 din 19.12.2019]

(10) Atribuirea cheltuielilor/costurilor ulterioare aferente reparației sau dezvoltării la cheltuieli curente sau la cheltuieli care urmează a fi capitalizate se efectuează în conformitate cu Standardele Naționale de Contabilitate sau ale IFRS. Cheltuielile aferente întreținerii, asistenței tehnice nu reprezintă cheltuieli de reparație și se atribuie la cheltuieli curente.

(11) Cheltuielile aferente reparației curente și capitale a mijloacelor fixe ce nu corespund prevederilor alin. (2) se permit spre deducere în limita a 15% din suma calculată a locațiunii, arende sau redevenței (plății pentru concesiune), suportată pe parcursul perioadei fiscale, iar în cazul cheltuielilor de reparație a mijloacelor de transport aerian internațional – în mărime de 100% din suma calculată a ratei de leasing operațional, suportată pe parcursul perioadei fiscale. În sensul prezentului alineat, prin mijloacele fixe ce nu corespund prevederilor alin. (2) se înțeleg mijloacele fixe care sînt utilizate în activitatea de întreprinzător a agentului economic conform contractului dearendă, locațiune, leasing operațional, concesiune, ale căror cheltuieli aferente, potrivit contractului nominalizat, revin arendașului, locatarului sau concesionarului.

(11¹) Este permisă deducerea în mărime de 100% a cheltuielilor aferente reparației mijloacelor de transport proprii utilizate la prestarea serviciilor de transport rutier de persoane în regim de taxi.

(12) Nu se permite deducerea amortizării mijloacelor fixe primite cu titlu gratuit, cu excepția cazurilor în care valoarea acestora a fost inclusă în venitul impozabil al contribuabilului.

(13) În cazul finanțării parțiale a procurărilor mijloacelor fixe din surse ce constituie venituri neimpozabile, amortizarea se va calcula pentru partea suportată de către întreprindere.

01.01.2020

(14) Prin derogare de la alin. (12) și (13), suma subvențiilor obținute ca urmare a efectuării investițiilor prin procurarea mijloacelor fixe din sursele proprii nu influențează asupra mărimii **valorii de intrare** a mijloacelor fixe.

(15) În scopuri fiscale, nu se recunosc diferențele din reevaluarea mijloacelor fixe.

01.01.2020

[Alin. (16) abrogat prin Legea nr. 171 din 19.12.2019]

(17) Evidența și calcularea amortizării mijloacelor fixe în scopuri fiscale se efectuează în conformitate cu regulamentul aprobat de Guvern.

01.01.2020

(18) Valoarea de intrare a mijloacelor fixe se stabilește în conformitate cu prevederile Standardelor Naționale de Contabilitate sau ale IFRS, care nu contravin prevederilor prezentului cod.

[Art. 27 abrogat prin LP288 din 15.12.17, MO464-470/29.12.17 art. 808; în vigoare 01.01.19]

Articolul 27¹. Norme speciale aplicabile rezidenților parcurilor pentru tehnologia informației pentru deducerea cheltuielilor privind amortizarea și reparația mijloacelor fixe

(1) Prin derogare de la prevederile art. 26¹, agenții economici care pe parcursul anului fiscal obțin titlul de rezident al parcului pentru tehnologia informației nu au dreptul la deducerea în scopuri fiscale a cheltuielilor privind amortizarea și reparația mijloacelor fixe în anul fiscal respectiv.

(2) Pentru agenții economici cărora, în conformitate cu prevederile legislației cu privire la parcurile pentru tehnologia informației, le-a fost retras titlul de rezident al parcului pentru tehnologia informației pentru perioada aplicării regimului de impozitare stabilit în prezentul titlu se permite deducerea cheltuielilor privind amortizarea și reparația mijloacelor fixe conform art. 26¹. Valoarea de intrare a mijloacelor fixe pe fiecare categorie de proprietate, în scop fiscal, este egală cu valoarea contabilă a acestor mijloace fixe la începutul lunii următoare celei în care a fost retras titlul de rezident al parcului pentru tehnologia informației.

Articolul 28. Deducerea amortizării imobilizărilor necorporale

Se permite deducerea amortizării fiecărei unități de imobilizare necorporală amortizabilă (brevete de invenție, drepturi de autor și drepturi conexe, desene și modele industriale, contracte, drepturi speciale etc.) cu termen de utilizare limitat, calculând perioada ei de utilizare prin aplicarea metodei liniare.

Articolul 29. Deducerea cheltuielilor legate de extracția resurselor naturale irecuperabile

(1) Deducerea cheltuielilor legate de extracția resurselor naturale irecuperabile se permite în conformitate cu art. 24 alin. (1).

(2) Cheltuielile legate de explorarea și exploatarea zăcămintelor de resurse naturale, suportate până la începutul exploatarei, precum și plățile aferente ale dobânzii se reflectă la creșterea valorii resurselor naturale.

(3) Mărimea deducerii cheltuielilor legate de extracția resurselor naturale se determină prin înmulțirea bazei valorice a resurselor naturale cu rezultatul obținut de la împărțirea volumului extracției pe parcursul perioadei fiscale la volumul prognozat total al extracției pentru zăcămintul dat (în expresie naturală).

(4) Deducerea cheltuielilor viitoare pentru recultivarea terenurilor se permite în limitele mărimii calculate, care se determină ca raport al cheltuielilor necesare pentru recultivare la soldul rezervelor industriale ale substanțelor utile de la zăcămintul respectiv, înmulțit la volumul substanțelor utile extrase pe perioada de gestiune.

(5) Deducerea cheltuielilor viitoare privind recuperarea pierderilor producției agricole în cazul atribuirii terenurilor prin hotărâre de Guvern sau prin decizie a autorității reprezentative și deliberative a administrației publice locale se permite în limitele mărimii calculate, care se determină ca raport al costului pierderilor la soldul rezervelor industriale din conturul terenului existent atribuit, înmulțit la volumul substanțelor utile extrase pe perioada de gestiune.

Articolul 30. Restricțiile privind deducerea impozitelor și amenzilor

(1) Nu se permite deducerea impozitului pe venit, instituit în prezentul titlu, a penalităților și a amenzilor aferente lui, precum și a amenzilor și penalităților aferente altor impozite, taxe și plăți obligatorii la buget, a amenzilor și penalităților aplicate pentru încălcarea actelor normative.

(2) Nu se permite deducerea impozitelor achitate în numele unei persoane, alta decât contribuabilul.

Articolul 31. Limitarea altor deduceri

(1) Se permite deducerea oricărei datorii compromise, conform legislației, dacă această datorie s-a format în cadrul desfășurării activității de întreprinzător.

(2) Nu se permite deducerea provizioanelor, cu excepția reducerilor pentru pierderi la active și la angajamente condiționale, pentru instituțiile financiare, efectuate conform alin. (3), și pentru pierderi la împrumuturi și dobânzile aferente (provizioane), pentru organizațiile de microfinanțare și persoanele care practică activitatea de leasing financiar, efectuate conform alin. (4).

(3) Instituțiilor financiare li se permite deducerea reducerilor pentru pierderi la active și la angajamente condiționale, calculate conform IFRS.

(4) Organizațiilor de microfinanțare și/sau persoanelor care practică activitatea de leasing financiar li se permite deducerea:

- a) provizioanelor destinate acoperirii eventualelor pierderi ce țin de nerestituirea împrumuturilor și neachitarea dobânzilor aferente, care se determină conform regulamentelor Comisiei Naționale a Pieței Financiare cu privire la clasificarea împrumuturilor și formarea provizioanelor destinate acoperirii eventualelor pierderi, condiționate de nerestituirea împrumuturilor și neachitarea dobânzilor aferente; și/sau
- b) provizioanelor destinate acoperirii creanțelor ce țin de nerecuperarea ratelor și neachitarea dobânzilor de leasing în mărime de până la 5% din soldul mediu anual al creanțelor aferente contractelor de leasing, dacă aceste creanțe sînt datorate de o persoană care nu este afiliată contribuabilului.

(5) Băncilor admise și obligate de Banca Națională a Moldovei să participe la formarea mijloacelor Fondului de garantare a depozitelor în sistemul bancar li se permite de a efectua deduceri ale vărsămîntului obligatoriu anual, contribuțiilor inițiale, contribuțiilor trimestriale și contribuțiilor speciale ale băncilor în fondul menționat, stabilite prin Legea nr. 575-XV din 26 decembrie 2003 privind garantarea depozitelor persoanelor fizice în sistemul bancar.

(5¹) Producătorilor de produse vitivinicole, obligați să contribuie la formarea mijloacelor Fondului Viei și Vinului, li se permite să efectueze deduceri ale contribuțiilor în fondul menționat, stabilite prin Legea viei și vinului nr. 57-XVI din 10 martie 2006.

Articolul 32. Reportarea pierderilor în viitor

(1) Dacă, pe parcursul perioadei fiscale, cheltuielile aferente activității de întreprinzător depășesc venitul brut al contribuabilului în perioada fiscală curentă, suma pierderilor rezultate din această activitate va fi reportată eșalonat pe următoarele cinci perioade fiscale.

(2) Suma reportată pe una din perioadele fiscale următoare celei în care s-au înregistrat pierderile este egală cu suma totală a pierderilor, redusă cu suma totală permisă spre deducere în fiecare din următoarele patru perioade fiscale.

(3) Dacă contribuabilul a suportat pierderi pe parcursul a mai mult de o perioadă fiscală, prevederile prezentului articol se aplică față de aceste pierderi în ordinea în care au apărut.

Capitolul 4 SCUTIRI ȘI ALTE DEDUCERI

Articolul 33. Scutiri personale

01.01.2020

(1) Fiecare contribuabil (persoană fizică rezidentă) **care are un venit anual impozabil mai mic de 360 000 de lei, cu excepția veniturilor prevăzute la art. 90¹**, are dreptul la o scutire personală în sumă de 24 000 lei pe an.

(2) Suma scutirii personale, stabilită la alin. (1), va constitui 30 000 lei pe an pentru orice persoană care:

- a) s-a îmbolnăvit și a suferit de boala actinică provocată de consecințele avariei de la C.A.E. Cernobil;
- b) este persoană cu dizabilități și s-a stabilit că dizabilitatea sa este în legătură cauzală cu avaria de la C.A.E. Cernobil;

- c) este părintele sau soția (soțul) unui participant căzut sau dat dispărut în acțiunile de luptă pentru apărarea integrității teritoriale și a independenței Republicii Moldova, cît și în acțiunile de luptă din Republica Afghanistan.
- d) este persoană cu dizabilități ca urmare a participării la acțiunile de luptă pentru apărarea integrității teritoriale și a independenței Republicii Moldova, precum și în acțiunile de luptă din Republica Afghanistan;
- e) este persoană cu dizabilități de pe urma războiului, persoană cu dizabilități în urma unei afecțiuni congenitale sau din copilărie, persoană cu dizabilități severe și accentuate;
- f) este pensionar-victimă a represiunilor politice, ulterior reabilitată.

Articolul 34. Scutiri acordate soției (soțului)

(1) Persoana fizică rezidentă aflată în relații de căsătorie are dreptul la o scutire suplimentară în sumă de 11 280 lei anual, cu condiția că soția (soțul) nu beneficiază de scutire personală.

(2) Persoana fizică rezidentă aflată în relații de căsătorie cu orice persoană specificată la art. 33 alin. (2) are dreptul la o scutire suplimentară în sumă de 18 000 lei anual, cu condiția că soția (soțul) nu beneficiază de scutire personală.

(3) Prevederile alin. (1) și (2) se vor aplica din luna următoare lunii în care au apărut circumstanțele necesare pentru exercitarea dreptului specificat în acestea.

Articolul 35. Scutiri pentru persoanele întreținute

(1) Contribuabilul (persoană fizică rezidentă) are dreptul la o scutire în sumă de 3 000 de lei anual pentru fiecare persoană întreținută, cu excepția persoanelor cu dizabilități în urma unei afecțiuni congenitale sau din copilărie, persoanelor cu dizabilități severe și accentuate, pentru care scutirea constituie 18 000 de lei anual.

(2) În înțelesul prezentului titlu, persoană întreținută este persoana care întrunește toate cerințele de mai jos:

- a) este un ascendent sau descendent al contribuabilului sau al soției (soțului) contribuabilului (părinții sau copiii, inclusiv înfietorii și înfiații) ori persoană cu dizabilități în urma unei afecțiuni congenitale sau din copilărie rudă de gradul doi în linie colaterală;
- b) are un venit ce nu depășește suma de 11 280 lei anual. La calcularea venitului nu se include suma alocațiilor achitate din mijloacele bugetului de stat pentru persoanele cu dizabilități în urma unei afecțiuni congenitale sau din copilărie și pentru persoanele cu dizabilități severe și accentuate.

(3) Curatorul minorilor în vîrstă de la 14 pînă la 18 ani și tutorele legal au dreptul la o scutire suplimentară în mărimea specificată la alin. (1), în funcție de caz, pentru fiecare persoană aflată sub tutelă și/sau curatelă, care întrunește cerințele specificate la alin. (2) lit. b).

(4) Scutirea pentru persoanele întreținute se aplică din luna următoare lunii apariției acestui drept în condițiile respectării cerințelor prevăzute la alin. (2) și (3).

Articolul 35¹. Restricții privind aplicarea scutirilor

Persoanele fizice care, pe parcursul perioadei fiscale, au obținut venituri impozitate conform art. 88¹ și cap. 1 titlul X sînt private de dreptul de a folosi scutirile conform art. 33, 34 și 35. Scutirile neutilizate în acest caz nu pot fi transmise către soție (soț).

Articolul 36. Alte deduceri

(1) Agentul economic rezident are dreptul la deducerea oricăror donații făcute de el pe parcursul perioadei fiscale în scopuri filantropice sau de sponsorizare, dar nu mai mult de 5% din venitul impozabil.

(2) Pot fi deduse, conform alin. (1) din prezentul articol, numai donațiile făcute în scopuri filantropice sau de sponsorizare în favoarea autorităților publice și instituțiilor publice specificate la art. 51, a organizațiilor necomerciale specificate la art. 52 alin. (1), precum și în favoarea caselor de copii de tip familial.

(3) Donațiile în scopuri filantropice sau de sponsorizare vor fi deduse numai în cazul confirmării lor în modul stabilit de Guvern.

(4) Se permite deducerea cheltuielilor de investiții în limitele venitului din investiții ce țin de:

- cheltuielile ordinare și necesare, achitate sau suportate pe parcursul perioadei fiscale în scopul obținerii venitului din investiții;
- dobînzile pe datorie, cu condiția ca dobînda să nu depășească suma venitului din investiții.

(5) Se permite deducerea defalcărilor obligatorii în Fondul de susținere a populației, efectuate pe parcursul perioadei fiscale în cuantumurile stabilite de legislație.

(6) Se permite deducerea, în cuantumurile stabilite de legislație, a sumelor pentru primele de asigurare obligatorie de asistență medicală achitate de persoanele fizice asigurate conform legislației.

(7) Se permite deducerea contribuțiilor obligatorii în bugetul asigurărilor sociale de stat achitate de persoanele fizice, pe parcursul perioadei fiscale, în cuantumurile stabilite de legislație.

(8) Angajatorilor li se permite să deducă plățile suportate efectiv, aferente indemnizației pentru incapacitate temporară de muncă cauzată de boli obișnuite sau de accidente nelegate de muncă, conform art. 4 al Legii nr. 289-XV din 22 iulie 2004 privind indemnizațiile pentru incapacitate temporară de muncă și alte prestații de asigurări sociale.

Capitolul 5 CREȘTEREA ȘI PIERDEREA DE CAPITAL

Articolul 37. Subiecții creșterii sau pierderii de capital

01.01.2020

Prevederile prezentului capitol se aplică contribuabililor persoane fizice rezidenți și nerezidenți ai Republicii Moldova care nu practică activitate de întreprinzător și care vînd, schimbă sau înstrăinează sub altă formă active de capital.

Articolul 38. Domeniul de aplicare

Prezentul capitol stabilește modul de determinare, în scopul impozitării, a sumei creșterii de capital provenite din vânzare, schimb sau din altă formă de înstrăinare a activelor de capital.

Articolul 39. Activele de capital

(1) Active de capital reprezintă:

- acțiunile, obligațiunile, alte titluri de proprietate în activitatea de întreprinzător;
- proprietatea privată nefolosită în activitatea de întreprinzător;
- terenurile;
- opțiunea la procurarea sau vânzarea activelor de capital.

(2) Creșterea sau pierderea de capital nu este recunoscută în cazul redistribuirii (transmiterii) proprietății între soți sau între foștii soți, dacă o astfel de redistribuire (transmitere) rezultă din necesitatea împărțirii proprietății comune în caz de divorț.

Articolul 40. Determinarea creșterii sau pierderii de capital

(1) Mărimea creșterii sau pierderii de capital provenite din vânzare, schimb sau din altă formă de înstrăinare a activelor de capital este egală cu diferența dintre suma încasată (venitul obținut) și baza valorică a acestor active.

(2) Suma încasată ca urmare a vânzării, schimbului sau a înstrăinării în alt mod a activelor de capital este egală cu suma mijloacelor bănești și/sau valoarea evaluată la prețul de piață a activelor de capital obținute sub formă nemonetară.

(3) Mărimea creșterii sau pierderii de capital provenite din tranzacționarea la bursă a acțiunilor prin intermediul unui broker/unei societăți de investiții se determină în baza raportului brokerului/societății de investiții, conform modului stabilit de Ministerul Finanțelor.

(4) Persoana care face o donație se consideră că a vîndut bunul donat la un preț ce reprezintă mărimea maximă din baza lui valorică ajustată sau prețul lui de piață la momentul donării.

(5) Creșterea sau pierderea de capital nu este recunoscută în scopuri fiscale în cazul încheierii unui contract de donații între rude de gradul I, precum și între soți.

(6) Creșterea sau pierderea de capital provenită din vânzare, schimb sau din altă formă de înstrăinare a locuinței de bază nu este recunoscută în scopuri fiscale.

01.01.2020

(7) Suma creșterii de capital în perioada fiscală este egală cu **50%** din suma excedentară a creșterii de capital recunoscute peste nivelul oricăror pierderi de capital suportate pe parcursul perioadei fiscale.

Articolul 41. Restricțiile privind deducerea pierderilor de capital

01.01.2020

(1) Contribuabilului i se permite deducerea pierderilor de capital numai în limitele creșterii de capital.

[Alin. (2) abrogat prin Legea nr. 122 din 16.08.2019]

Articolul 42. Baza valorică a activelor de capital

(1) Bază valorică a activelor de capital se confirmă documentar conform modului stabilit de Ministerul Finanțelor și constituie:

- a) valoarea activelor de capital procurate;

01.01.2020

- b) *valoarea activelor de capital create de contribuabil. În cazul lipsei documentelor de confirmare a valorii bunurilor imobiliare construite cu forțele proprii, baza valorică constituie valoarea de piață estimată de organele cadastrale teritoriale;*
- c) valoarea activelor (la data dobândirii dreptului de proprietate) obținute ca urmare a redistribuirii (transmiterii) proprietății în devălmășie între soți sau între foștii soți, dacă o astfel de redistribuire (transmitere) rezultă din necesitatea împărțirii proprietății comune în caz de divorț;
- d) valoarea de piață a activelor de capital (la data dobândirii dreptului de proprietate) obținute prin moștenire, titlu de donație sau prin contractul de întreținere pe viață;
- e) valoarea de piață a activelor de capital (la data dobândirii dreptului de proprietate) obținute prin schimb;
- f) valoarea activelor de capital privatizate;
- g) zero în cazul lipsei documentelor de confirmare a activelor de capital;
- h) valoarea activelor confirmate documentar – în alte cazuri;

01.01.2020

- i) **valoarea activelor de capital obținute fără plată, în cazul în care din valoarea respectivă a fost achitat impozitul pe venit.**

(2) Baza valorică a acțiunilor nu se majorează cu suma dividendelor sub formă de acțiuni care nu modifică în niciun fel cotele de participare ale acționarilor în capitalul agentului economic și care au fost repartizate în perioadele fiscale de pînă în anul 2009 inclusiv.

(3) Baza valorică a acțiunilor dobândite pînă la data de 1 ianuarie 1998 se determină reieșind din valoarea unei acțiuni la data de 31 decembrie 1997, care se calculează ca raportul dintre capitalul social și numărul total al acțiunilor emise.

(4) Bază valorică ajustată a activelor de capital reprezintă baza valorică a activelor de capital:

01.01.2020

[Lit. a) și b) abrogate prin Legea nr. 122 din 16.08.2019]

- c) redusă cu mărimea sumei retrase din capitalul social, proporțional cu cota de participație;
- d) majorată cu suma creșterii capitalului social, proporțional cu cota de participație.

(5) Reducerile și majorările bazei valorice a activelor de capital care au avut loc pînă la 1 ianuarie 1998 se efectuează conform actelor normative în vigoare pînă la acea dată.

(6) Baza valorică a activelor de capital se ajustează cu diferențele pozitive rezultate din reevaluarea capitalului efectuată în conformitate cu cap. IV din Legea nr. 1164-XIII din 24 aprilie 1997 pentru punerea în aplicare a titlurilor I și II ale Codului fiscal.

Capitolul 6 REGULI DE EVIDENȚĂ

Articolul 44. Metodele de evidență și aplicarea lor

(1) Cu excepția cazurilor cînd este prevăzut altceva, se aplică următoarele metode de evidență:

- a) pentru persoanele fizice care nu desfășoară activitate de întreprinzător – contabilitatea de casă;
- b) pentru persoanele fizice care desfășoară activitate de întreprinzător – contabilitatea de casă sau contabilitatea de angajamente;
- c) pentru persoanele juridice – contabilitatea de angajamente.

(2) Prin contabilitate de casă se înțelege metoda conform căreia:

- a) venitul este raportat la anul fiscal în care acesta este obținut în mijloace bănești sau sub altă formă;
- b) deducerea se permite în anul fiscal pe parcursul căruia au fost suportate cheltuielile, cu excepția cazurilor cînd aceste cheltuieli trebuie raportate la un alt an fiscal, în scopul reflectării corecte a venitului.

(3) Prin contabilitatea de angajamente se înțelege metoda conform căreia:

- a) venitul este raportat la perioada fiscală în care a fost cîștigat;
- b) deducerea se permite în perioada fiscală în care au fost calculate sau au fost suportate cheltuielile ori au fost efectuate alte plăți, cu condiția că aceste cheltuieli și plăți nu trebuie raportate la o altă perioadă fiscală în scopul reflectării corecte a venitului;
- c) pierderile aferente returnării activelor livrate în anii precedenți, sumele reducerii de preț, disconturilor și rabaturilor acordate/primate în perioada de gestiune pentru livrările/achizițiile efectuate în anii precedenți se raportează și se deduc respectiv în scopuri fiscale în perioada fiscală în care acestea au fost constatate și/sau calculate, și/sau acordate.
- d) cheltuielile aferente sumei T.V.A. care se exclude din deducere conform art. 102 alin. (6) se raportează și se deduc respectiv în scopuri fiscale în perioada fiscală în care acestea au fost raportate la cheltuieli;
- e) venitul aferent sumei T.V.A., atribuită anterior la costuri sau la cheltuieli, care se deduce conform art. 102 alin. (7) se raportează în scopuri fiscale în perioada fiscală în care aceasta a fost dedusă.

(5) Contribuabilul care folosește contabilitatea angajamentelor nu are dreptul să facă nici un fel de deduceri pînă la momentul efectuării plăților dacă el are obligații față de o persoană interdependentă care folosește contabilitatea de casă.

(6) În scopul reflectării corecte a venitului de pe urma activității de întreprinzător, Serviciul Fiscal de Stat este în drept să ceară persoanei care practică afaceri de proporții folosirea contabilității de angajamente.

(7) În scopuri fiscale se pot folosi metode de evidență financiară bazate pe prevederile Standardelor Naționale de Contabilitate și IFRS care nu contravin prevederilor prezentului titlu.

(8) În cazul în care contribuabilul își schimbă metoda de evidență, corectările corespunzătoare în articolele care reflectă venitul, deducerile, trecerile în cont și alte operațiuni se fac astfel încât nici un articol să nu fie omis sau să se repete. Dacă schimbarea metodei de evidență duce la majorarea venitului imposibil al contribuabilului în chiar prima perioadă fiscală de aplicare a noii metode, atunci mărimea excedentului care rezultă exclusiv din schimbarea metodei de evidență se distribuie în părți egale pe perioada fiscală curentă și pe fiecare din următoarele două perioade fiscale.

(9) Veniturile și cheltuielile rezultate din trecerea de la Standardele Naționale de Contabilitate la IFRS nu sînt recunoscute în scopuri fiscale.

(10) Diferențele rezultate din tranziția la Standardele Naționale de Contabilitate în vigoare din 1 ianuarie 2014 nu se recunosc în scopuri fiscale.

Articolul 45. Metoda procentajului îndeplinit

(1) În cazul contractelor (acordurilor) pe termen lung, persoanele care aplică metoda contabilității de angajamente țin evidența venitului, deducerilor, trecerilor în cont și a altor operațiuni aferente acestor contracte după metoda procentajului îndeplinit.

(2) În sensul prezentului titlu, prin contract (acord) pe termen lung se înțelege orice contract cu privire la producere, construire, instalare sau montare încheiat pe un termen de cel puțin 24 de luni.

(3) Evidența tuturor veniturilor și cheltuielilor se face, în modul stabilit de Guvern, în perioada fiscală cuprinsă în termenul de acțiune al contractului (acordului) pe termen lung, pe baza determinării procentajului de îndeplinire a lucrărilor prevăzute de contract (acord) pe parcursul anului respectiv. Declarațiile cu privire la impozitul pe venit pentru perioada fiscală respectivă, cu excepția perioadei fiscale în care expiră contractul (acordul), se perfectează prin metoda procentajului îndeplinit.

(4) După încheierea executării contractului (acordului), în scopul determinării corectitudinii calculării plăților sub formă de dobîndă (penalităților, dobînzilor), repartizarea impozitului pe perioadele fiscale, conform metodei procentajului îndeplinit, se recalculează pe baza indicilor reali. Plățile sub formă de dobîndă pentru orice plată incompletă sau supraplată a impozitului în orice perioadă fiscală, descoperite în urma unei astfel de recalculări, se determină în conformitate cu prevederile prezentului cod și urmează a fi achitate la termenul prevăzut pentru prezentarea declarației cu privire la impozitul pe venit pentru perioada fiscală în care se încheie executarea contractului (acordului). Această prevedere se aplică tuturor contractelor (acordurilor) pe termen lung la prezentarea declarației fiscale pentru perioada fiscală în care s-a încheiat executarea contractului (acordului) și nicidecum de la o dată anterioară.

01.01.2020

[Art. 46 abrogat prin Legea nr. 171 din 19.12.2019]

Articolul 47. Evidența venitului rezultat din proprietatea comună

Venitul rezultat din proprietatea comună se consideră drept un venit obținut de către coproprietari proporțional cotelor-părți deținute de fiecare dintre ei.

Articolul 48. Evidența deducerilor recuperate

În cazul în care contribuabilului i se restituie pe parcursul perioadei fiscale cheltuielile, pierderile sau datoriile compromise deduse anterior, suma restituită se ia în calcul și se include în venitul brut al contribuabilului pe anul în care ea a fost încasată.

Capitolul 7 IMPOZITAREA UNOR CATEGORII DE CONTRIBUABILI

Articolul 49. Agenții economici rezidenți ai zonelor economice libere

Impozitarea rezidenților zonelor economice libere reglementate de Legea nr. 440-XV din 27 iulie 2001 cu privire la zonele economice libere are următoarele particularități:

- impozitul pe venitul rezidenților obținut de la exportul în afara teritoriului vamal al Republicii Moldova al mărfurilor (serviciilor) produse în zona economică liberă sau obținut de la livrarea mărfurilor (serviciilor) produse în zona economică liberă către alți rezidenți ai zonelor economice libere pentru mărfurile (serviciile) orientate spre export se percepe în proporție de 50% din cota stabilită în Republica Moldova;
- impozitul pe venitul de la activitatea rezidenților în zona economică liberă, cu excepția celei stabilite la lit. a), se percepe în proporție de 75% din cota stabilită în Republica Moldova;
- rezidenții care au investit în mijloacele fixe ale întreprinderilor lor și/sau în dezvoltarea infrastructurii zonei economice libere un capital echivalent cu cel puțin un milion de dolari SUA sînt scutiți, pe o perioadă de 3 ani, începînd cu trimestrul imediat următor trimestrului în care a fost atins volumul indicat de investiții, de plata impozitului pe venitul de la exportul în afara teritoriului vamal al Republicii Moldova al mărfurilor (serviciilor) produse în zona economică liberă sau de la livrarea mărfurilor (serviciilor) produse în zona liberă către alți rezidenți ai zonelor economice libere pentru mărfurile (serviciile) orientate spre export;
- rezidenții care au investit în mijloacele fixe ale întreprinderilor lor și/sau în dezvoltarea infrastructurii zonei economice libere un capital echivalent cu cel puțin 5 milioane de dolari SUA sînt scutiți, pe o perioadă de 5 ani, începînd cu trimestrul imediat următor trimestrului în care a fost atins volumul indicat de investiții, de plata impozitului pe venitul de la exportul în afara teritoriului vamal al Republicii Moldova al mărfurilor (serviciilor) produse în zona economică liberă sau de la livrarea mărfurilor (serviciilor) produse în zona liberă către alți rezidenți ai zonelor economice libere pentru mărfurile (serviciile) orientate spre export.
- rezidenții care au beneficiat de scutirile prevăzute la lit. c) și d) și care investesc suplimentar în mijloace fixe ale întreprinderilor lor și/sau în dezvoltarea infrastructurii zonei economice libere au dreptul să bene-

ficizeze în mod repetat de scutiri de plata impozitului pe venitul de la exportul în afara teritoriului vamal al Republicii Moldova al mărfurilor (serviciilor) produse în zona economică liberă sau de la livrarea mărfurilor (serviciilor) produse în zona economică liberă către alți rezidenți ai zonelor economice libere începînd cu trimestrul următor în care a fost atins volumul de investiții suplimentare, cu condiția că numărul mediu de angajați înregistrat în anul calendaristic următor anului atingerii volumului de investiții suplimentare va depăși cu 20% numărul mediu de angajați înregistrat în anul calendaristic precedent atingerii volumului de investiții suplimentare;

- f) facilitatea fiscală prevăzută la lit. e) se acordă în dependență de mărimea capitalului investit, după cum urmează:
- pentru un capital echivalent cu cel puțin un milion de dolari SUA – scutire pe un termen de un an;
 - pentru un capital echivalent cu cel puțin 3 milioane de dolari SUA – scutire pe un termen de 3 ani;
 - pentru un capital echivalent cu cel puțin 5 milioane de dolari SUA – scutire pe un termen de 5 ani.

Modul de aplicare a facilităților fiscale respective se stabilește de Guvern.

Articolul 50. Activitatea de asigurare/reasigurare

(1) Prevederile prezentului articol se aplică contribuabililor care activează în domeniul asigurărilor/reasigurărilor.

(2) Se permite deducerea indemnizațiilor de asigurare și despăgubirilor de asigurare, precum și a altor plăți efectuate de către asigurător/reasigurător în favoarea asiguratului/persoanei terțe sau beneficiarului asigurării și/sau reasiguratului, în conformitate cu contractul de asigurare și/sau de reasigurare încheiat.

(3) Se permite deducerea cheltuielilor asigurătorului legate de formarea rezervelor tehnice și rezervelor matematice, în modul stabilit de Guvern.

Articolul 51. Autoritățile publice și instituțiile publice scutite de impozit

Sînt scutite de impozit autoritățile publice și instituțiile publice.

[Art. 51¹ abrogat prin LP288 din 15.12.17, MO464-470/29.12.17 art. 808; în vigoare 01.01.18]

Articolul 51². Administrația zonei economice libere

Sînt scutite de impozit sursele financiare ale administrației zonei economice libere prevăzute la art. 5 alin. (4) din Legea nr. 440-XV din 27 iulie 2001 cu privire la zonele economice libere.

Articolul 51³. Instituțiile de învățămînt publice și private

Instituțiile de învățămînt publice, prin derogare de la art. 51, și instituțiile de învățămînt private se scutesc de impozitul pe venitul obținut din desfășurarea nemijlocită a procesului de învățămînt conform Codului educației.

Articolul 52. Organizațiile necomerciale

(1) La organizații necomerciale sînt atribuite organizațiile înregistrate în conformitate cu legislația în vigoare, și anume:

- a) asociația obștească – conform Legii nr. 837-XIII din 17 mai 1996 cu privire la asociațiile obștești;

01.01.2020

a¹) asociația de coproprietari în condominiu – conform Legii condominiului în fondul locativ nr. 913/2000;

- b) fundația – conform Legii nr. 581-XIV din 30 iulie 1999 cu privire la fundații;
- c) organizația filantropică – conform Legii nr. 1420-XV din 31 octombrie 2002 cu privire la filantropie și sponsorizare;
- d) organizația religioasă – conform Legii nr. 125-XVI din 11 mai 2007 privind libertatea de conștiință, de gîndire și de religie;
- e) partidele politice și organizațiile social-politice – conform Legii nr. 294-XVI din 21 decembrie 2007 privind partidele politice;
- f) publicațiile periodice și agențiile de presă – conform Legii presei nr. 243-XIII din 26 octombrie 1994 și Legii nr. 221 din 17 septembrie 2010 privind deetimizarea publicațiilor periodice publice.

(2) Organizațiile necomerciale sînt scutite de plata impozitului pe venit în cazul în care corespund următoarelor cerințe:

- a) sînt înregistrate sau create în conformitate cu legislația și desfășoară activitate în corespundere cu obiectivele prevăzute în statut, în regulament sau într-un alt document de constituire;
- a¹) activitatea economică prevăzută în statut, în regulament sau într-un alt document de constituire corespunde obiectivelor și scopurilor prevăzute în statut, în regulament sau într-un alt document de constituire și rezultă nemijlocit din acestea;
- b) în statut, în regulament sau într-un alt document de constituire este indicată interdicția privind distribuirea mijloacelor cu destinație specială, a altor mijloace și venituri rezultate din activitatea statutară sau a proprietății între fondatori și membri ai organizației sau între angajații ei, inclusiv în procesul reorganizării și lichidării organizației necomerciale;
- c) mijloacele cu destinație specială, alte mijloace și venituri rezultate din activitatea statutară, proprietatea organizației sînt utilizate în scopurile prevăzute de statut, de regulament sau de alt document de constituire;

01.01.2020

- d) nu folosesc mijloacele cu destinație specială, alte mijloace și venituri rezultate din activitatea statutară sau proprietatea în interesul unui fondator sau membru al organizației ori în interesul unui angajat, **cu excepția**

plăților salariale sau a altor plăți reglementate de legislația muncii, îndreptate în favoarea acestuia;

- e) nu susțin partidele politice, blocurile electorale sau candidații la funcții în cadrul autorităților publice și nu folosesc mijloacele cu destinație specială, alte mijloace și venituri rezultate din activitatea statutară sau din proprietate pentru finanțarea acestora.
- (3) Restricțiile prevăzute la alin. (2) lit. e) nu se extind asupra partidelor și altor organizații social-politice.
- (4) Dreptul la scutirea de plata impozitului pe venit se realizează din data înregistrării organizației la Ministerul Justiției.
- (6) În cazul în care nu sunt respectate cerințele prevăzute la alin. (2), organizația necomercială urmează a fi supusă impozitării în modul general stabilit.

01.01.2020

(7) Organizațiile necomerciale care utilizează contrar destinației mijloacele cu destinație specială sau folosesc proprietatea, alte mijloace și venituri rezultate din activitatea statutară în scopuri neprevăzute în statut, în regulament sau în alt document de constituire calculează și achită impozitul pe venit la cota prevăzută la art. 15 lit. b) din suma utilizată contrar destinației. **Aplicarea prezentului alineat exclude aplicarea alin. (6) din prezentul articol.**

(8) Organizațiile necomerciale de utilitate publică, cultele religioase și părțile componente ale acestora care utilizează contrar destinației mijloacele financiare obținute în urma desemnării procentuale restituie în buget suma utilizată contrar destinației.

Articolul 53¹. Întreprinderile create de societățile orbilor, surzilor și invalizilor

Se scutesc de plata impozitului întreprinderile create pentru realizarea scopurilor statutare ale societăților orbilor, surzilor și invalizilor.

Articolul 53². Asociațiile de economii și împrumut

Se scutesc de plata impozitului asociațiile de economii și împrumut.

Articolul 53³. Organizațiile sindicale și patronale

Organizațiile sindicale și patronale se scutesc de impozit pe venit.

Articolul 54. Organizațiile statelor străine, organizațiile internaționale și personalul acestora

(1) În conformitate cu tratatele internaționale la care Republica Moldova este parte, este scutit de impozit venitul obținut de:

- a) misiunile diplomatice și oficiile consulare acreditate în Republica Moldova, membrii personalului acestor misiuni diplomatice și oficii consulare, inclusiv personalul administrativ, tehnic și personalul de serviciu, precum și membrii familiilor lor care locuiesc împreună cu ei (dacă nu sunt cetățeni ai Republicii Moldova sau dacă nu au reședință permanentă în Republica Moldova);
 - b) reprezentanțele organizațiilor internaționale acreditate în Republica Moldova, membrii personalului acestora, precum și membrii familiilor lor care locuiesc împreună cu ei (dacă nu sunt cetățeni ai Republicii Moldova sau dacă nu au reședință permanentă în Republica Moldova).
- (2) Orice scutire acordată în conformitate cu prezentul articol este condiționată de acordarea unor drepturi reciproce de către statele respective.

(3) În conformitate cu tratatele internaționale privind asistența tehnică și investițională, la care Republica Moldova este parte, nu se impozitează venitul organizațiilor statelor străine, al organizațiilor internaționale, precum și venitul obținut de către personalul străin (consultanții) care activează în cadrul tratatelor internaționale menționate. Venitul angajaților rezidenți, precum și cel al agenților economici rezidenți care activează în cadrul tratatelor internaționale menționate se impozitează în modul general stabilit, dacă tratatul internațional nu prevede altfel. Lista tratatelor internaționale privind asistența tehnică și investițională, la care Republica Moldova este parte, și proiectele de asistență tehnică și investițională se aprobă de Guvern.

Capitolul 7¹ REGIMUL FISCAL AL AGENȚILOR ECONOMICI SUBIECȚI AI SECTORULUI ÎNTREPRINDERILOR MICI ȘI MIJLOCII

Articolul 54¹. Subiecții impunerii

(1) Subiecți ai impunerii sunt agenții economici care nu sunt înregistrați ca plătitori de T.V.A., cu excepția gospodăriilor țărănești (de fermier), întreprinzătorilor individuali, precum și agenților economici la care ponderea venitului pentru anul precedent din prestarea de servicii de consultanță pentru afaceri și management (pct. 70.22 din Clasificatorul Activităților din Economia Moldovei) este mai mare de 60% din venitul din vânzări.

(3) Agenții economici menționați la alin. (1) pot alege regimul de impozitare prevăzut de prezentul capitol sau regimul de impozitare aplicat în modul general stabilit dacă aceștia:

01.01.2020

- a) conform situației din data de 31 decembrie a perioadei fiscale precedente perioadei fiscale de declarare, au obținut venit **din livrări scutite de T.V.A. fără drept de deducere sau din livrări scutite de T.V.A. fără drept de deducere și impozabile cu T.V.A. în sumă de până la 1,2 milioane de lei, cu condiția că livrările scutite de T.V.A. fără drept de deducere depășesc 50% din totalul livrărilor;**
- b) conform situației din data de 31 decembrie a perioadei fiscale precedente perioadei fiscale de declarare, nu au obținut venit;

- c) s-au înregistrat pe parcursul perioadei fiscale de declarare.

Alegerea regimului fiscal se realizează, prin indicarea lui în politica de contabilitate a agentului economic, pentru subiecții menționați la lit. a) și b) pînă la data de 25 aprilie, iar pentru subiecții menționați la lit. c) pînă la data de 25 a lunii următoare trimestrului de înregistrare.

01.01.2020

(3¹) Agenții economici menționați la alin. (1) care, conform situației din data de 31 decembrie a perioadei fiscale precedente perioadei fiscale de declarare, au obținut venit din livrări **scutite de T.V.A. fără drept de deducere** în mărime ce depășește 1,2 milioane de lei aplică regimul de impozitare în modul general stabilit.

(4) Agenții economici care, pe parcursul perioadei fiscale declarate, devin plătitori de T.V.A. vor aplica regimul de impozitare în modul general stabilit din momentul în care sînt înregistrați ca plătitori de T.V.A.

(5) Agenții economici care, pe parcursul perioadei fiscale declarate, au încetat a fi plătitori de T.V.A. vor aplica regimul de impozitare prevăzut de prezentul capitol din momentul menționat la art. 113 alin. (4).

(6) Agenții economici care aplică regimul de impozitare conform prezentului capitol utilizează regulile de evidență prevăzute la cap. 6 din prezentul titlu.

Articolul 54¹/1. Perioada fiscală

01.01.2020

(1) Prin perioadă fiscală se înțelege anul calendaristic la a cărui încheiere se determină venitul.

(2) Pentru agenții economici nou-creați, perioadă fiscală se consideră perioada de la data înregistrării agentului economic și pînă la finele anului calendaristic.

(3) Pentru agenții economici lichidați sau reorganizați, perioadă fiscală se consideră perioada stabilită conform art. 12¹ alin. (3) și (3¹).

(4) Prin derogare de la prevederile alin. (1) al prezentului articol, pentru agenții economici specificați la art. 54¹ alin. (4), perioadă fiscală privind aplicarea regimului de impozitare conform prezentului capitol se consideră perioada de la începutul anului calendaristic și pînă la data înregistrării acestora ca plătitori de T.V.A.

(5) Prin derogare de la prevederile alin. (1) al prezentului articol, pentru agenții economici specificați la art. 54¹ alin. (5), perioadă fiscală privind aplicarea regimului de impozitare conform prezentului capitol se consideră perioada de la data la care aceștia au încetat a fi plătitori de T.V.A. și pînă la sfîrșitul anului calendaristic.

Articolul 54². Obiectul impunerii

01.01.2020

(1) Obiect al impunerii este venitul **determinat conform contabilității financiare**, obținut în perioada fiscală de declarare.

(2) În scopul aplicării prevederilor prezentului capitol, valoarea returului de marfă sau a discountului (reducerii) urmează

să micșoreze mărimea obiectului impunerii în perioada fiscală în care a avut loc returul de marfă (s-a acordat discount), inclusiv în cazul în care vînzarea mărfurilor respective a avut loc în perioadele fiscale precedente.

01.01.2020

(3) În obiectul impunerii nu se includ:

- a) veniturile din subvenții;
- b) veniturile din recuperarea prejudiciului material;
- c) veniturile din plusurile de active imobilizate și circulante, constatate la inventariere;
- d) veniturile din decontarea datoriilor cu termen de prescripție expirat față de persoanele interdependente;
- e) veniturile din dividende;
- f) veniturile din compensarea pierderilor în urma calamităților și altor evenimente excepționale;
- g) veniturile rezultate din restituirea sau anularea unor dobânzi și/sau penalități de întârziere, care au fost cheltuieli nedeductibile la calculul venitului impozabil în perioada aplicării regimului general;
- h) veniturile rezultate din diferența de curs valutar.

Articolul 54³. Cota de impozit

Cota impozitului pe venit constituie 4% din obiectul impunerii.

Articolul 54⁴. Modul de calculare, achitare și declarare

01.01.2020

(1) Calcularea impozitului pe venit se efectuează prin aplicarea cotei impozitului asupra **obiectului impunerii**.

(2) Calcularea impozitului se efectuează anual. Achitarea impozitului la buget se efectuează în rate, trimestrial, pînă la data de 25 a lunii următoare trimestrului corespunzător.

01.01.2020

(2¹) Contribuabilul are dreptul să treacă în cont impozitul pe venitul achitat în orice stat străin, în condițiile stipulate la art. 82.

(3) Darea de seamă privind impozitul pe venit se prezintă nu mai tîrziu de 25 martie a anului următor perioadei fiscale de declarare.

(4) Formularul și modul de completare a dării de seamă privind impozitul pe venit se aprobă de către Ministerul Finanțelor.

(5) Contribuabilii care au filiale și/sau subdiviziuni în afara unității administrativ-teritoriale în care se află sediul central (adresa juridică) achită impozitul calculat la buget corespunzător sediului central (adresa juridică) al contribuabilului.

01.01.2020

(6) Persoana responsabilă a contribuabilului care a inițiat procedurile de încetare a activității este obligată, în termen de 6 luni de la adoptarea unei astfel de decizii în conformitate cu legislația în vigoare, să prezinte darea de seamă privind impozitul pe venit.

Capitolul 7² REGIMUL FISCAL ÎN CAZUL APLICĂRII PERIOADEI FISCALE DE TRANZIȚIE PRIVIND IMPOZITUL PE VENIT

Articolul 54⁵. Subiecții impunerii

Subiecți ai impunerii sînt agenții economici care aplică perioada fiscală de tranziție conform art. 12¹ alin. (6) lit. b).

Articolul 54⁶. Perioada fiscală de tranziție

Perioada cuprinsă între sfîrșitul perioadei fiscale curente și prima zi a noii perioade fiscale reprezintă perioada fiscală de tranziție. Astfel, durata perioadei fiscale de tranziție este cuprinsă între o lună și 11 luni.

Articolul 54⁷. Obiectul impunerii

Obiectul impunerii este determinat conform regulilor prevăzute de prezentul titlu, cu excepția sumei amortizării proprietății care este egală cu suma amortizării calculate în conformitate cu art. 26¹, împărțită la 12 luni și înmulțită cu numărul de luni ale perioadei fiscale de tranziție.

Articolul 54⁸. Cota de impozit

Cota impozitului pe venit este cota prevăzută la art. 15 lit. b) și d).

Articolul 54⁹. Modul de calculare, achitare și declarare

(1) Calcularea impozitului pe venit se efectuează prin aplicarea cotei impozitului asupra obiectului impunerii.

(2) Achitarea la buget a impozitului pe venit se efectuează în rate, pînă la data de 25 a fiecărei luni a perioadei fiscale de tranziție, în sume egale cu 1/12 din:

- suma calculată drept impozit ce urmează a fi plătit, conform prezentului capitol, pentru perioada fiscală de tranziție; sau
- impozitul ce urma să fie plătit, conform prezentului titlu, pentru perioada fiscală precedentă.

Achitarea obligațiilor finale privind impozitul pe venit se efectuează nu mai tîrziu de termenul stabilit pentru prezentarea declarației cu privire la impozitul pe venit pentru perioada fiscală de tranziție.

(3) Agenților economici subiecți ai impunerii potrivit prezentului capitol li se aplică prevederile cap. 12 și 13 ale prezentului titlu.

(4) Declarația cu privire la impozitul pe venit se prezintă, împreună cu situațiile financiare pentru perioada fiscală respectivă, nu mai tîrziu de 3 luni de la finele perioadei fiscale de tranziție.

(5) Formularul și modul de completare a declarației cu privire la impozitul pe venit corespund cu formularul și modalitatea stabilite la art. 83 alin. (4).

Capitolul 8 REGIMUL FISCAL ÎN CAZUL ORGANIZĂRII, LICHIDĂRII ȘI REORGANIZĂRII AGENȚILOR ECONOMICI

Articolul 55. Contribuțiile la capital

(1) Contribuțiile cu active la capitalul agentului economic în schimbul cotei de participație în capitalul lui nu sînt supuse impozitării.

(2) Pentru persoana care a contribuit cu active, baza valorică a titlului de proprietate (acțiuni, certificat de participație, alt document ce confirmă participarea în capitalul agentului economic) este egală cu baza valorică ajustată a activelor transmise ca contribuție.

(3) Contribuțiile suplimentare ale fondatorilor, asociaților, acționarilor sau membrilor entității, efectuate în calitate de aport pentru acoperirea pierderilor suportate în perioadele de gestiune precedente, nu sînt supuse impozitării.

Articolul 56. Plățile efectuate de agenții economici

(1) Dacă agentul economic efectuează plăți în natură acționarilor (asociaților) săi conform cotei de participație a acestora (dividende, plăți în cazul lichidării, sau sub altă formă), atunci se ține cont de creșterea sau pierderea de capital ca și cum această proprietate a fost vîndută acționarului (asociațului) de către agentul economic la prețul ei de piață.

Articolul 57. Lichidarea agentului economic

01.01.2020

(2) În cazul lichidării agentului economic, beneficiarii proprietății distribuite sînt tratați ca și cum ei și-au schimbat cotele de participație în capitalul agentului economic lichidat pe o sumă egală cu valoarea de piață a proprietății obținute.

[Alin. (3) abrogat prin Legea nr. 122 din 16.08.2019]

(4) O întreprindere se consideră întreprindere-fică dacă întreprinderea de bază exercită controlul asupra ei pe parcursul întregii perioade de lichidare, în condițiile art. 55 alin. (2).

(5) Termenul de încheiere a procesului de lichidare a agentului economic, precum și alte cerințe privind îndeplinirea condițiilor de lichidare a acestuia se stabilesc în conformitate cu legislația.

Articolul 58. Reorganizarea agentului economic

(1) Se consideră reorganizare a agentului economic fuziunea (contopirea și absorbția), dezmembrarea (divizarea și separarea) sau transformarea agentului economic.

(2) În înțelesul prezentului titlu, este echivalentă cu reorganizarea prevăzută la alin. (1):

- obținerea controlului asupra unui agent economic numai în schimbul cotelor-părți care acordă dreptul de vot decisiv în cadrul agentului economic procurat;

- b) procurarea practică a tuturor activelor agentului economic numai în schimbul cotelor-părți care asigură dreptul de vot decisiv în cadrul agentului economic procurat.

(2¹) În sensul prezentului capitol, prin control se înțelege deținerea în capitalul agentului economic a unei cote de participație, în care se includ:

- a) cel puțin 80% din drepturile de vot decisiv ale tuturor formelor de participare cu drept de vot decisiv;
b) cel puțin 80% din numărul total de acțiuni în cazul oricărei alte forme de participare.

(3) În cazul reorganizării, agentul economic cumpărător preia metoda de evidență a agentului economic procurat împreună cu stocurile sale de mărfuri și materiale, pierderile reportate în viitor, conturile dividendelor și alte atribute legate de impozitare, astfel încât agentul economic cumpărător se substituie celui procurat în ce privește aceste atribute.

01.01.2020

(3¹) În cazul în care, în urma reorganizării, mijloacele fixe se transmit de la agentul economic supus reorganizării către alt agent economic în reorganizare, valoarea de ieșire/intrare a acestora reprezintă valoarea neamortizată în scopuri fiscale a mijloacelor fixe transmise nemijlocit înainte de reorganizare.

Articolul 59. Regulele în cazul lichidării sau reorganizării agentului economic

(1) În cazul lichidării sau reorganizării agentului economic:

- a) un grup de operațiuni conexe se consideră o singură operațiune;
b) forma operațiunilor nu are importanță în cazurile când ea nu afectează esența acestor operațiuni;
c) orice reorganizare a agentului economic se consideră vânzare a acestui agent economic și a tuturor activelor sale;
d) dacă Serviciul Fiscal de Stat stabilește că una sau mai multe părți participante la operațiune nu sînt rezidente, atunci mărirea capitalului, lichidarea sau reorganizarea agentului economic poate fi tratată drept operațiune în care nu are loc recunoașterea creșterii sau pierderilor de capital.

(2) În cazul reorganizării:

01.01.2020

- a) **valoarea de ieșire a proprietății agentului economic reorganizat se consideră valoarea neamortizată în scopuri fiscale a acestei proprietăți nemijlocit înainte de reorganizare;**
b) redistribuirea (transmiterea) proprietății agentului economic între părțile implicate în reorganizare nu se impozitează; însă
c) orice compensație, primită de orice persoană (inclusiv de orice parte implicată în reorganizare), care nu constituie o cotă de participație în capitalul oricărei părți se consideră plată în folosul beneficiarului.
(3) Parte implicată în reorganizare este:
a) agentul economic cumpărător – agentul care procură cote de participație (sau active) în alt agent economic;

- b) agentul economic procurat – agentul ale cărui cote de participație (sau active) se procură;
c) orice agent economic care apare ca rezultat al reorganizării;
d) agentul economic cote de participație (sau active) în care au fost procurate de la alt agent economic în cadrul reorganizării.

(4) În cazul distribuirii cotelor de participație în capitalul părții implicate în procesul de lichidare sau în reorganizarea unor acționari (asociați) ai acestei părți, plata respectivă nu se impozitează.

Capitolul 9 REGULI CU PRIVIRE LA FONDURILE DE INVESTIȚII

Articolul 63. Fondurile de investiții

(1) Prevederile prezentului articol se aplică asupra activității fondurilor de investiții, activitate reglementată conform legislației.

(2) Veniturile fondului de investiții, care urmează a fi distribuite și plătite acționarilor săi, se formează din dividende, creșterea de capital, dobânzi și din alte venituri.

(3) Plățile fondului de investiții în folosul acționarilor săi se fac conform legislației privind fondurile de investiții.

(4) Veniturile fondului de investiții se impozitează în modul general stabilit.

Capitolul 10 IMPOZITAREA FONDURILOR NESTATALE DE PENSII

Articolul 64. Fondurile nestatale de pensii

Se consideră fonduri nestatale de pensii fondurile care sînt create și care activează în baza Legii nr. 329-XIV din 25 martie 1999 cu privire la fondurile nestatale de pensii.

Articolul 66. Deducerea vărsămintelor

(1) Suma vărsată de către angajator în numele unei persoane fizice pe parcursul perioadei fiscale în fondul nestatal de pensii în scopul acumulării se deduce din venitul brut.

(2) Persoanei fizice i se permite deducerea din venitul său brut a unei sume egale cu vărsămîntul făcut în fondul nestatal de pensii.

Articolul 67. Restricțiile privind deducerea vărsămintelor

(1) Pentru persoana fizică, suma dedusă, conform art. 66 alin. (1), împreună cu suma dedusă, conform art. 66 alin. (2), nu trebuie să depășească 15% din venitul cîștigat de ea în anul fiscal.

(2) În sensul prezentului titlu, prin venit cîștigat al persoanei fizice se înțelege venitul brut calculat pentru munca în calitate de angajat, obținut pentru munca în calitate de antreprenor independent sau obținut în alt mod, conform legislației. Noțiunea dată nu include venitul sub formă de pensii.

Articolul 68. Impozitarea venitului fondului nestatal de pensii

Venitul fondului nestatal de pensii nu este supus impozitării, însă orice plăți efectuate din acest fond se includ în venitul brut al beneficiarului.

Articolul 69. Fondul nestatal calificat de pensii instituit în străinătate

(1) Fondul nestatal calificat de pensii instituit în străinătate este definit de Comisia Națională a Pieței Financiare ca un fond nestatal calificat de pensii creat în conformitate cu legislația statului străin.

(2) Vărsămintele făcute de angajator în numele lucrătorului sau de lucrătorul însuși în fondul nestatal calificat de pensii instituit în străinătate se deduc din venitul lui brut, în limitele stabilite la art. 67 alin. (1).

(3) Vărsămintele în fondul nestatal calificat de pensii instituit în străinătate făcute de un lucrător cetățean al Republicii Moldova sau de un lucrător cetățean al unui stat străin, a cărui durată a activității de muncă în Republica Moldova se presupune că nu va depăși 5 ani, se deduc din venitul lui brut, în limita de 15% din venitul câștigat de lucrătorul respectiv în anul fiscal.

Capitolul 10¹ IMPOZITAREA PERSOANELOR CARE DESFĂȘOARĂ ACTIVITATE PROFESIONALĂ ÎN SECTORUL JUSTIȚIEI ȘI ÎN DOMENIUL SĂNĂTĂȚII

Articolul 69¹. Subiecții impunerii

Subiecți ai impunerii sînt persoanele care desfășoară activitate profesională în sectorul justiției și în domeniul sănătății.

Articolul 69². Obiectul impunerii

(1) Obiect al impunerii este venitul impozabil obținut de subiectul impunerii din desfășurarea activității profesionale în sectorul justiției și în domeniul sănătății în perioada fiscală de declarare.

(2) Contribuabilii persoane juridice aplică contabilitatea de angajamente în conformitate cu art. 44 alin. (3), iar contribuabilii persoane fizice – contabilitatea de casă în conformitate cu art. 44 alin. (2).

Articolul 69³. Deducerile aferente activității profesionale în sectorul justiției și în domeniul sănătății

(1) Se permite deducerea cheltuielilor aferente activității profesionale în sectorul justiției și în domeniul sănătății, achitate sau suportate de contribuabil pe parcursul perioadei fiscale, conform prevederilor cap. 3 din prezentul titlu.

(2) Contribuabilii care aplică regimul de impozitare conform prezentului capitol beneficiază de dreptul la scutiri și alte deduceri conform prevederilor cap. 4 din prezentul titlu.

Articolul 69⁴. Cota de impozit

Cota impozitului pe venit constituie 18% din obiectul impunerii.

Articolul 69⁵. Modul de calculare, achitare și declarare

(1) Calcularea impozitului pe venit se efectuează prin aplicarea cotei impozitului asupra venitului impozabil obținut din desfășurarea activității profesionale în sectorul justiției și în domeniul sănătății.

(2) Calcularea impozitului se efectuează anual. Achitarea impozitului la buget se efectuează în rate, trimestrial, pînă la data de 25 a lunii următoare trimestrului corespunzător.

(3) Contribuabilul are dreptul să treacă în cont impozitul pe venit obținut din desfășurarea activității profesionale în sectorul justiției și în domeniul sănătății, achitat în orice stat străin, în condițiile stipulate la art. 82.

(4) Declarația cu privire la impozitul pe venit se prezintă nu mai tîrziu de 25 martie a anului următor perioadei fiscale de declarare.

(5) Formularul și modul de completare a declarației cu privire la impozitul pe venit se aprobă de către Ministerul Finanțelor.

(6) Declarația cu privire la impozitul pe venit se prezintă utilizînd, în mod obligatoriu, metode automatizate de raportare electronică, în condițiile stipulate la art. 187 alin. (2¹).

Capitolul 10² REGIMUL FISCAL AL PERSOANELOR FIZICE CE DESFĂȘOARĂ ACTIVITĂȚI INDEPENDENTE

Articolul 69⁶. Sfera aplicării

Prezentul regim fiscal se aplică numai activităților independente desfășurate în domeniul comerțului cu amănuntul (cu excepția mărfurilor supuse accizelor).

Articolul 69⁷. Subiecții impunerii

(1) Subiecți ai impunerii sînt persoanele fizice rezidente care, fără a constitui o formă organizatorico-juridică pentru desfășurarea activității, obțin venituri din activitățile independente menționate la art. 69⁶, cu excepția activităților menționate la art. 88, 90 și 90¹, în sumă ce nu depășește 600 000 lei într-o perioadă fiscală.

(2) Dreptul la aplicarea regimului fiscal reglementat prin prezentul capitol se realizează prin cererea depusă de către contribuabil la subdiviziunea Serviciului Fiscal de Stat. Perioada de aplicare începe cu perioada fiscală în care a fost depusă cererea, dacă aceasta a fost depusă pînă la data de 31 decembrie a anului fiscal de gestiune. Nu este necesară

depunerea repetată a cererii în perioadele ulterioare primei perioade fiscale.

(3) Contribuabilul care a încetat activitatea este obligat, în termen de 5 zile de la adoptarea unei astfel de decizii, să prezinte o informație la subdiviziunea Serviciului Fiscal de Stat, cu anexarea obligatorie a declarației cu privire la impozitul pe venit din activități independente.

(4) Modelul cererii de solicitare a aplicării regimului fiscal reglementat prin prezentul capitol și modelul informației cu privire la încetarea activității se aprobă de Ministerul Finanțelor.

Articolul 69⁸. Metode de evidență și aplicarea acestora

(1) Contribuabilii aplică contabilitatea de casă în conformitate cu art. 44 alin. (2).

(2) În scopuri fiscale, contribuabilii sînt obligați să țină evidența vânzărilor și procurărilor conform modului stabilit de Ministerul Finanțelor și să utilizeze mașina de casă și de control la efectuarea decontărilor în numerar în modul stabilit de Guvern pentru contribuabilii care țin evidența contabilă.

Articolul 69⁹. Perioada fiscală

(1) Prin perioadă fiscală se înțelege anul calendaristic la a cărui încheiere se determină venitul din activitate.

(2) Pentru contribuabilii care inițiază activitatea în cursul perioadei fiscale, perioadă fiscală se consideră perioada de la data înregistrării contribuabilului în Registrul fiscal de stat, în conformitate cu art. 69¹³, și pînă la încetarea activității în decursul anului sau pînă la finele anului calendaristic.

(3) Pentru contribuabilii care încetează activitatea în cursul perioadei fiscale, perioadă fiscală se consideră perioada de la începutul anului calendaristic și pînă la data radierii contribuabilului din Registrul fiscal de stat.

Articolul 69¹⁰. Obiectul impunerii

(1) Obiect al impunerii este venitul din activități independente obținut în perioada fiscală de declarare.

(2) În scopul aplicării prevederilor prezentului capitol, valoarea de returnare/ restituire a mărfii sau valoarea discountului (reducerii) urmează să micșoreze mărimea obiectului impunerii în perioada fiscală în care a avut loc returnarea/restituirea mărfii ori s-a acordat discountul (reducerea), inclusiv în cazul în care vânzarea mărfurilor respective a avut loc în perioadele fiscale precedente.

Articolul 69¹¹. Cota de impozit

(1) Cota impozitului pe venit constituie 1% din obiectul impunerii, dar nu mai puțin de 3 000 de lei.

01.01.2020

(2) În prima perioadă fiscală, contribuabilul este în drept să diminueze suma impozitului pe venit datorat cu suma cheltuielilor suportate pentru procurarea (achiziționarea) **echipamentului de casă și de control utilizat** în activitate.

(3) Pentru contribuabilii care încetează activitatea pe parcursul perioadei fiscale, cota impozitului pe venit constituie

1% din obiectul impunerii, dar nu mai puțin de 250 de lei pentru fiecare lună în care a desfășurat activitate.

Articolul 69¹². Modul de calculare, achitare și declarare

(1) Calcularea impozitului pe venit se efectuează prin aplicarea cotei impozitului asupra venitului din activități independente, care nu poate constitui mai puțin de 3 000 de lei anual.

(2) Calcularea impozitului se efectuează anual. Achitarea impozitului la buget se efectuează în rate, trimestrial, pînă la data de 25 a lunii următoare trimestrului corespunzător.

01.01.2020

(2¹) Pentru contribuabilii care **inițiază sau** încetează activitatea pe parcursul perioadei fiscale, calcularea impozitului pe venit se efectuează prin aplicarea cotei impozitului asupra venitului din activități independente, care nu poate constitui mai puțin de 250 de lei pentru fiecare lună **pe parcursul căreia persoana a fost înregistrată ca subiect al impunerii potrivit art. 69⁷.**

(3) Impozitul pe venit se achită integral la contul trezoreriei de venituri al bugetului unității administrativ-teritoriale conform adresei de domiciliu/reședință a contribuabilului.

(4) Declarația cu privire la impozitul pe venit se prezintă nu mai tîrziu de data de 25 martie a anului următor perioadei fiscale de declarare.

(5) Formularul și modul de completare a declarației cu privire la impozitul pe venit se aprobă de către Ministerul Finanțelor.

Articolul 69¹³. Evidența persoanelor fizice ce desfășoară activități independente

(1) Serviciul Fiscal de Stat organizează ținerea evidenței și monitoringul informației privind fiecare subiect al impunerii.

(2) Forma și metodele de ținere a evidenței subiecților impunerii se stabilesc de către Serviciul Fiscal de Stat.

(3) Pentru desfășurarea activității independente subiectul se înregistrează la Serviciul Fiscal de Stat în baza cererii. Dovadă a înregistrării fiscale servește confirmarea luării în evidență fiscală.

01.01.2020

Capitolul 10³ REGIMUL FISCAL AL PERSOANELOR FIZICE CARE DESFĂȘOARĂ ACTIVITĂȚI ÎN DOMENIUL ACHIZIȚIILOR DE PRODUSE DIN FITOTEHNIE ȘI/SAU HORTICULTURĂ ȘI/SAU DE OBIECTE ALE REGNULUI VEGETAL

Articolul 69¹⁴. Sfera aplicării

Prezentul regim fiscal se aplică doar activităților de achiziții și vânzare a produselor din fitotehnie și/sau horticultură și/sau a obiectelor regnului vegetal, recoltate pe teritoriul Republicii Moldova.

Articolul 69¹⁵. Subiecții impunerii

Subiecți ai impunerii sunt persoanele fizice rezidente care, fără a constitui o formă organizatorico-juridică pentru desfășurarea activității, achiziționează produse din fitotehnie și/sau horticultură și/sau obiecte ale regnului vegetal de la persoanele fizice care nu desfășoară activitate de întreprinzător, în scopul vânzării ulterioare a acestora către agenții economici. Venitul din vânzarea produselor din fitotehnie și/sau horticultură și/sau a obiectelor regnului vegetal către agentul economic nu va depăși suma de 1,2 milioane de lei pe parcursul anului calendaristic.

Nomenclatorul de produse din fitotehnie, horticultură și de obiecte ale regnului vegetal se stabilește de Ministerul Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului.

Articolul 69¹⁶. Metode de evidență și aplicarea acestora

(1) Asupra subiectului nu se extind cerințele privind prezentarea dărilor de seamă financiare și statistice, ținerea evidenței contabile și financiare, efectuarea operațiilor de casă și a decontărilor, cu excepția cerințelor prevăzute la alin. (3).

(2) Documentarea tranzacției între agentul economic achiziționar și subiect se realizează conform modului stabilit de Ministerul Finanțelor.

(3) Documentarea cantității și a locului achiziționării de către subiect a produselor de la persoanele fizice se efectuează conform modului stabilit de Ministerul Finanțelor.

(4) Agentul economic nu poartă răspundere pentru depășirea de către subiectul impozabil a plafonului stabilit la art. 69¹⁵.

Articolul 69¹⁷. Obiectul impunerii

Obiect al impunerii este venitul din vânzarea produselor din fitotehnie și/sau horticultură și/sau a obiectelor regnului vegetal către agentul economic.

Articolul 69¹⁸. Cota de impozit

(1) Cota impozitului pe venit constituie 5% din obiectul impunerii.

(2) Agentul economic care procură de la subiecții menționați la art. 69¹⁵ produse din fitotehnie și/sau horticultură și/sau obiecte ale regnului vegetal reține final la sursa de plată impozitul stabilit de prezentul articol din plățile efectuate în folosul subiectului.

(3) Responsabilitatea pentru corectitudinea reținerii, raportării și achitării impozitului prevăzut de prezentul articol se pune în sarcina agentului economic care a achiziționat produsele de la subiect, fiind respectate prevederile art. 92.

Articolul 69¹⁹. Evidența subiectului

(1) Serviciul Fiscal de Stat organizează ținerea evidenței subiecților impunerii.

(2) Pentru desfășurarea activității prevăzute de prezentul capitol, subiectul se înregistrează la subdiviziunea Serviciului Fiscal de Stat în a cărei rază de activitate se află domiciliul indicat în buletinul de identitate.

(3) Înregistrarea și încetarea activității de către subiect se efectuează în modul stabilit de Serviciul Fiscal de Stat.

(4) Dovadă a înregistrării fiscale servește confirmarea luării în evidență fiscală.

Capitolul 11

IMPOZITAREA NEREZIDENTILOR.

PREVEDERI SPECIALE PENTRU TRATATELE INTERNAȚIONALE

Articolul 70. Dispoziții generale privind divizarea surselor de venit ale nerezidenților

(1) Întregul venit al contribuabilului nerezident se împarte în venit obținut:

- în Republica Moldova din activități de întreprinzător sau din munca prin contract (acord) de muncă;
- peste hotarele Republicii Moldova din activități de întreprinzător sau din munca prin contract (acord) de muncă.

(2) Dacă prezentul capitol nu prevede altfel, la determinarea venitului impozabil al nerezidenților:

- se va ține cont numai de venitul obținut în Republica Moldova;
- se va permite deducerea numai a acelor cheltuieli, care vizează direct venitul menționat la lit.a), supus impunerii în Republica Moldova.

Articolul 71. Venitul nerezidenților obținut în Republica Moldova

(1) Venituri ale nerezidenților obținute în Republica Moldova se consideră:

- veniturile de la comercializarea mărfurilor;
- veniturile din prestarea de servicii, inclusiv a serviciilor de management, financiare, de consultanță, de audit, de marketing, juridice, de agent (de intermediere), informaționale, prestate unui rezident sau unui nerezident care dispune de o reprezentanță permanentă în Republica Moldova, dacă asemenea venituri sînt cheltuieli ale reprezentanței permanente;

01.01.2020

- veniturile, sub formă de creștere de capital, obținute **de către persoanele fizice nerezidente care nu desfășoară activitate de întreprinzător pe teritoriul Republicii Moldova**, determinate conform art. 39–41;
- veniturile obținute de persoanele juridice nerezidente, sub formă de creștere de capital, determinate conform art. 40 alin. (1)–(4), din vânzare, schimb sau din altă formă de înstrăinare a activelor de capital specificate la art. 39 alin. (1);**
- dividendele, inclusiv cele sub formă de acțiuni sau cote-părți plătite de un agent economic rezident;

- f) dobânzile pentru **obligățiile** statului ori ale unui rezident sau nerezident care dispune de o reprezentanță permanentă în Republica Moldova, dacă asemenea dobânzi sînt cheltuieli ale reprezentanței permanente;
- g) veniturile din cesiunea drepturilor de creanță unui rezident sau nerezident care dispune de o reprezentanță permanentă în Republica Moldova, dacă asemenea venituri sînt cheltuieli ale reprezentanței permanente;
- h) amenda pentru neexecutarea sau executarea inadecvată de către orice persoană a obligațiilor, inclusiv în baza contractelor de executare a lucrărilor (prestare a serviciilor) și/sau conform contractelor de comerț extern de livrare a mărfurilor;
- i) veniturile sub formă de onorarii, obținute de la un rezident sau nerezident care dispune de o reprezentanță permanentă în Republica Moldova, dacă asemenea venituri sînt cheltuieli ale acestei reprezentanțe;
- j) royalty obținute de la un rezident sau nerezident care dispune de o reprezentanță permanentă în Republica Moldova, dacă aceste royalty sînt cheltuieli ale reprezentanței permanente;
- k) veniturile din operațiunile de leasing, din darea în arendă sau în subarendă, din locațiunea sau din uzufructul proprietății aflate în Republica Moldova;
- k¹) veniturile din operațiunile de leasing, din darea în arendă sau în subarendă, din locațiunea sau din uzufructul navelor maritime, aeronavelor și/sau al mijloacelor de transport feroviar ori rutier, precum și al containerelor;
- l) veniturile din primele pe baza contractelor de asigurare și reasigurare;
- m) veniturile din transportul internațional maritim, aerian, feroviar sau rutier, cu excepția cazurilor în care transportul se efectuează numai între punctele situate în afara Republicii Moldova;
- n) veniturile obținute din activitatea desfășurată conform contractului (acordului) de muncă sau din cea desfășurată în baza altor contracte cu caracter civil, inclusiv onorariile conducătorilor, fondatorilor sau membrilor consiliului de administrație și/sau alte plăți primite de membrii organelor de conducere ale persoanei juridice rezidente, indiferent de locul exercitării efective a obligațiilor administrative încredințate acestor persoane;
- o) veniturile sub formă de facilități, specificate la articolul 19, acordate de angajator (beneficiar) persoanelor fizice nerezidente;
- p) anuitățile plătite de fondurile nestatale de pensii rezidente;
- q) veniturile obținute de către oamenii de artă, cum ar fi artiștii de teatru, de circ, de cinema, de radio, de televiziune, muzicienii și artiștii plastici sau sportivii, indiferent de faptul în adresa cărei persoane se efectuează plățile aferente acestui venit;
- r) veniturile obținute din acordarea serviciilor profesionale și altor servicii decît cele prevăzute la lit. q);
- s) veniturile din premiile acordate la concursuri;
- t) comisioanele de la un rezident sau nerezident care dispune de o reprezentanță permanentă în Republica Moldova, dacă asemenea comisioane sînt cheltuieli ale reprezentanței permanente;

- t¹) cîștigurile de la jocuri de noroc și de la campanii promoționale;
- u) alte venituri, care nu sînt specificate la literele precedente, cu condiția ca acestea să nu fie scutite de impunere potrivit legislației fiscale sau altor acte legislative.

(2) Prin derogare de la prevederile alin. (1), veniturile nerezidenților, cu excepția celor care dispun de o reprezentanță permanentă în Republica Moldova, din transportul internațional aerian obținute din efectuarea curselor regulate nu sînt considerate venituri obținute în Republica Moldova.

Articolul 72. Venitul obținut peste hotarele Republicii Moldova

Componentele venitului obținut peste hotarele Republicii Moldova sînt analogice componentelor venitului indicate în art. 71.

Articolul 73. Reguli de impozitare a veniturilor nerezidenților care nu desfășoară activitate în Republica Moldova printr-o reprezentanță permanentă

(1) Veniturile persoanelor juridice nerezidente, specificate la art. 71, care nu țin de o reprezentanță permanentă în Republica Moldova urmează a fi supuse impunerii la sursa de plată potrivit art. 91, fără dreptul la deduceri, cu excepția veniturilor din prestarea de servicii ce țin de deschiderea și gestionarea conturilor corespondente ale băncilor corespondente și de efectuarea decontărilor.

(2) Impozitarea veniturilor persoanelor juridice nerezidente la sursa de plată se efectuează, indiferent de distribuirea de către asemenea persoane a veniturilor lor, în folosul unor terți și/sau al subdiviziunilor lor în alte state.

(3) Veniturile persoanelor fizice nerezidente, specificate la art. 71, care nu țin de o reprezentanță permanentă în Republica Moldova urmează a fi supuse impunerii la sursa de plată potrivit art. 91, fără dreptul la deduceri, cu excepția veniturilor menționate la alin. (4).

(4) Veniturile persoanelor fizice nerezidente, specificate la art. 71 lit. n) și o), urmează a fi supuse impozitării la sursa de plată în modul prevăzut la art. 88, fără dreptul la deduceri și/sau scutiri aferente acestor venituri.

(5) Impozitul pe venit la sursa de plată se reține de la nerezidenți indiferent de forma și locul achitării venitului.

Articolul 74. Reguli de impozitare a veniturilor nerezidenților obținute de la alte persoane rezidente

(1) Veniturile nerezidenților obținute în Republica Moldova de la persoane altele decît cele menționate la art. 90 urmează a fi supuse impozitului pe venit conform prezentului articol la cota specificată la art. 91 sau la cotele prevăzute la art. 15 lit. a), pentru veniturile specificate la art. 71 lit. n) și o), fără dreptul la deduceri și/sau scutiri aferente acestor venituri.

(2) Nerezidenții care corespund condițiilor alin. (1) și care obțin venituri specificate la art. 71 lit. a)-k), n), o), q)-s) și u),

îndeplinesc cerințele alin. (3), calculează și achită impozitul pe venit de sine stătător conform alin. (4).

(3) Nerezidenții sînt obligați să informeze subdiviziunea Serviciului Fiscal de Stat de la locul de domiciliu sau reședință pe teritoriul Republicii Moldova despre activitatea lor în termen de 15 zile de la data sosirii în Republica Moldova.

(4) Nerezidenții menționați în prezentul articol, în termen de 3 zile de la încheierea activității în Republica Moldova, sînt obligați să prezinte subdiviziunii Serviciului Fiscal de Stat menționate la alin. (3) documentul cu privire la impozitul pe venit, conform formei aprobate de Ministerul Finanțelor, și să achite impozitul pe venit la cota specificată la art. 91 sau la cotele prevăzute la art. 15 lit. a), pentru veniturile specificate la art. 71 lit. n) și o), fără dreptul la deduceri și/sau scutiri aferente acestor venituri. La documentul cu privire la impozitul pe venit se anexează copia contractului (acordului) de muncă sau a altui contract cu caracter civil, alte documente care confirmă suma venitului impozabil și a impozitului pe venit reținut la sursa de plată.

(5) Prevederile prezentului articol se aplică veniturilor obținute de către nerezidenți, care nu cad sub incidența art. 73 și 75.

Articolul 75. Reguli de impozitare a nerezidenților care desfășoară activitate în Republica Moldova printr-o reprezentanță permanentă

(1) Venituri ale nerezidenților care desfășoară activitate printr-o reprezentanță permanentă, obținute în Republica Moldova, se consideră veniturile specificate la art. 71 lit. a)-m), r), t) și u).

(2) În cazul nerezidenților care au reprezentanță permanentă potrivit art. 5 pct. 15), aceasta se consideră, în scopuri fiscale, ca agent economic rezident, dar numai în raport cu venitul obținut în Republica Moldova în conformitate cu alin. (1) și cu:

- a) cheltuielile administrative, conform prevederilor standardelor naționale de contabilitate sau ale IFRS, decontate de nerezidenți și înregistrate de reprezentanța permanentă, care sînt deductibile în limita a 10% din salariul calculat al angajaților acestei reprezentanțe permanente;
- b) cheltuielile legate nemijlocit de acest venit, confirmate documentar, potrivit prevederilor titlului II.

(3) Evidența nerezidenților care au reprezentanță permanentă, în calitate de contribuabil, se efectuează în conformitate cu capitolul 4 din titlul V.

(4) Reprezentanța permanentă a nerezidentului, situată în Republica Moldova, nu are dreptul de a trece la deduceri sumele prezentate de către acest nerezident sub formă de:

- a) royalty, onorarii și alte plăți similare pentru utilizarea sau concesiunea proprietății sau a rezultatelor activității sale intelectuale;
- b) plăți pentru serviciile prestate de acesta;
- c) dobînzii și alte remunerații pentru împrumuturile acordate de către acesta;
- d) cheltuieli care nu țin de obținerea veniturilor din activitatea desfășurată în Republica Moldova;
- e) cheltuieli care nu sînt confirmate documentar.

(5) Prin derogare de la prevederile prezentului articol, munca conform contractului (acordului) de muncă sau altui

contract (acord) cu caracter civil, exercitată de persoanele fizice nerezidente, nu conduce la formarea reprezentanței permanente a acestor persoane fizice.

Articolul 76. Reguli pentru nerezidenți care au reprezentanță pe teritoriul Republicii Moldova

(1) Faptul că nerezidenții au reprezentanță pe teritoriul Republicii Moldova, conform art. 5 pct. 20), nu constituie temei pentru recunoașterea acestor persoane în calitate de plătitori ai impozitului pe venit, cu toate consecințele care rezultă din legislația fiscală, în afara celor prevăzute la alin. (2) din prezentul articol, la art. 71 alin. (1) lit. c) și d) și cu excepția obligației de a reține impozit pe venit la sursa de plată conform art. 88, 90, 90¹ și 91.

(2) Reprezentanței i se atribuie cod fiscal în conformitate cu prezentul cod.

(3) Reprezentanța urmează să țină contabilitatea conform cerințelor prevăzute de Legea contabilității și de Standardele Naționale de Contabilitate sau de IFRS și să prezinte anual subdiviziunii Serviciului Fiscal de Stat de la locul de reședință pe teritoriul Republicii Moldova, nu mai tîrziu de data de 25 a lunii a treia după finele perioadei fiscale de gestiune, darea de seamă fiscală aferentă activității desfășurate în Republica Moldova.

(4) După încheierea activității în Republica Moldova, nerezidenții care au reprezentanță pe teritoriul Republicii Moldova sînt obligați să prezinte, în termen de 10 zile, documentul cu privire la activitatea exercitată, cu anexarea documentelor confirmative. Acest document se prezintă subdiviziunii Serviciului Fiscal de Stat specificate la alin. (3), dacă legislația fiscală nu prevede altfel.

(5) Forma și modul de completare a documentelor specificate la alin. (3) și (4) se aprobă de către Ministerul Finanțelor.

Articolul 77. Reguli pentru nerezidenți care exercită activitate pe șantierul de construcție

(1) În sensul prezentului capitol, șantierul de construcție al nerezidentului pe teritoriul Republicii Moldova înseamnă:

- a) locul de construcție a noilor obiecte, precum și de reconstrucție, lărgire, reutilare tehnică și/sau reparare a obiectelor existente de proprietate imobiliară;
- b) locul de construire și/sau montare, reparare, reconstrucție și/sau reutilare tehnică a clădirilor, inclusiv a instalațiilor plutitoare și de foraj, precum și a mașinilor și utilajului a căror funcționare normală necesită fixare dură pe fundament sau pe elementele de construcție ale clădirilor, edificiilor sau ale obiectelor plutitoare.

(2) La stabilirea termenului de existență a șantierului de construcție, în scopul determinării statutului nerezidentului pe teritoriul Republicii Moldova în sensul prezentului capitol, inclusiv la calcularea impozitului pe venit și luarea la evidență a nerezidentului la Serviciul Fiscal de Stat, lucrările și alte operațiuni, a căror durată se include în acest termen, cuprind toate lucrările de pregătire, construire și/sau montare exercitate de nerezident pe acest șantier de construcție,

inclusiv lucrările de creare a căilor de acces, comunicațiilor, cablurilor electrice, drenajului și altor obiecte de infrastructură, în afară de obiectele de infrastructură inițial create în alte scopuri decât cele ce țin de acest șantier de construcție.

(3) În cazul în care nerezidentul, fiind antreprenor general, încredințează exercitarea unei părți a lucrărilor în antrepriză altor persoane (subantreprenori), perioada de timp consumată de subantreprenori pentru exercitarea lucrărilor se consideră perioadă de timp consumată de însuși antreprenorul general. Această prevedere nu se aplică perioadei de lucrări exercitate de subantreprenor, conform contractelor directe cu beneficiarul, și care nu se includ în volumul de lucrări încredințat antreprenorului general, cu excepția cazurilor în care aceste persoane și antreprenorul general sînt persoane interdependente, potrivit art. 5 pct. 12).

(4) În cazul în care subantreprenorul, menționat la alin. (3), este nerezident, activitatea sa pe acest șantier de construcție, de asemenea, se consideră că constituie reprezentanță permanentă a acestui subantreprenor pe teritoriul Republicii Moldova.

(5) Începutul existenței șantierului de construcție în scopuri fiscale se consideră prima din următoarele date:

- a) data semnării actului de transmitere a șantierului către antreprenor general (a actului de admitere a personalului subantreprenorului pentru exercitarea părții sale din volumul total de lucrări); sau
- b) data începerii efective a lucrărilor.

(6) Expirarea termenului de existență a șantierului de construcție se consideră data semnării de către beneficiar a actului de primire a obiectului sau a complexului de lucrări prevăzute de contract. Terminarea de către subantreprenor a lucrărilor se consideră data semnării de către antreprenorul general a actului de primire a lucrărilor. În cazul în care actul de primire nu a fost perfectat sau lucrările au fost finalizate efectiv după data semnării unui astfel de act, se consideră că șantierul de construcție și-a încetat existența (lucrările subantreprenorului se consideră finalizate) la data finisării efective a lucrărilor de pregătire, construire sau montare, care se includ în volumul lucrărilor persoanei respective pe acest șantier de construcție.

(7) Nu se consideră că șantierul de construcție și-a încetat existența dacă lucrările pe acesta sînt temporar întrerupte, cu excepția cazurilor de conservare a obiectului pe un termen ce depășește 90 de zile conform deciziei organelor de administrare publică, adoptate în limitele competenței lor sau în urma acțiunii unor circumstanțe de forță majoră. Continuarea sau reluarea, după întrerupere, a lucrărilor pe șantierul de construcție după semnarea actului specificat la alin. (5) conduce la anexarea termenului de exercitare a lucrărilor continuate sau reluate și al întreruperii între lucrări la termenul total de existență a șantierului de construcție numai în cazul în care:

- a) teritoriul lucrărilor reluate este teritoriul lucrărilor anterior suspendate sau este strîns legat de acesta;
- b) lucrările continuate sau reluate la obiect sînt încredințate persoanei care anterior a exercitat lucrările pe acest șantier de construcție sau noul și anteriorul antreprenor sînt persoane interdependente.

(8) Dacă continuarea sau reluarea lucrărilor, conform alin. (7), este legată de construirea sau montarea unui obiect nou pe același șantier de construcție sau de lărgirea obiectului anterior finisat, termenul exercitării unor astfel de lu-

crări continuate sau reluate și al întreruperii între lucrări, de asemenea, se anexează la termenul total de existență a șantierului de construcție. În celelalte cazuri, inclusiv exercitarea reparării, reconstruirii sau reutilizării tehnice a obiectului anterior predat beneficiarului, termenul exercitării lucrărilor continuate sau reluate și al întreruperii între lucrări nu se anexează la termenul total de existență a șantierului de construcție, lucrărilor începute la obiectul anterior predat.

(9) Construirea sau montarea unor astfel de obiecte precum construirea drumurilor, viaductelor, canalelor, construirea comunicațiilor, în cadrul exercitării lucrărilor la care se schimbă amplasarea geografică de exercitare a lor, se consideră activitate exercitată pe un singur șantier de construcție.

Articolul 78. Venitul persoanei fizice care încetează a mai fi rezidentă sau care obține statut de rezident

(1) Persoana fizică care încetează a mai fi rezidentă este considerată persoana care ca și cum ar fi vîndut toată proprietatea, exceptînd proprietatea imobiliară, la prețul ei de piață la momentul cînd a încetat a mai fi rezidentă.

(2) Orice persoană fizică nerezidentă care obține statutul de rezident are dreptul la determinarea valorii de piață a proprietății sale la momentul obținerii statutului de rezident. Valoarea determinată în acest mod constituie baza valorică a proprietății sale, care se ia în considerare la stabilirea venitului contribuabilului de pe urma vînzării acestei proprietăți.

Articolul 79. Trecerea în cont a impozitelor

Persoana fizică nerezidentă care prezintă declarația cu privire la impozitul pe venit are dreptul la trecerea în cont a impozitelor reținute din salariul său în conformitate cu art. 88.

Articolul 79³. Prevederi speciale privind tratatele internaționale

(1) Aplicarea tratatelor internaționale care reglementează impozitarea sau includ norme ce reglementează impozitarea se efectuează în modul stabilit de prevederile tratatelor internaționale și ale legislației fiscale din Republica Moldova. Prevederile tratatelor internaționale prevalează asupra legislației fiscale din Republica Moldova, iar în cazul în care sînt cote diferite de impozitare în tratatele internaționale și în legislația fiscală din Republica Moldova, se aplică cotele de impozitare mai favorabile. Pentru interpretarea prevederilor tratatelor internaționale încheiate de Republica Moldova cu alte state se utilizează Comentariile la Modelul Convenției pentru evitarea dublei impunerii al Organizației pentru Cooperare și Dezvoltare Economică.

(2) Pentru aplicarea prevederilor tratatelor internaționale, nerezidentul are obligația de a prezenta plătitorului de venit, pînă la data achitării venitului, un certificat de rezidență eliberat de autoritatea competentă din statul său de rezidență. Certificatul de rezidență emis într-o limbă străină se prezintă plătitorului de venit cu traducere în limba de stat, cu excepția celui emis în limba engleză sau în limba rusă. Certificatul de rezidență se prezintă pe suport de hîrtie în original și/sau în formă elec-

tronică pentru fiecare an calendaristic în care se achită venitul, indiferent de numărul, regularitatea plăților și de tipul venitului achitat. Modul de atestare a rezidenței prin intermediul certificatelor prezentate în formă electronică este stabilit de Ministerul Finanțelor. În cazul în care certificatul de rezidență nu a fost prezentat pentru anul calendaristic respectiv, se vor aplica prevederile legislației fiscale din Republica Moldova.

(2¹) În cazul în care, în decursul anului calendaristic, beneficiarul venitului prezintă certificatul de rezidență după data achitării venitului obținut din sursele aflate în Republica Moldova, acesta este în drept să depună către plătitorul venitului o cerere, în formă liberă, pentru restituirea impozitului pe venit achitat în plus. Restituirea, prin recalcularea impozitului reținut în plus din venitul obținut din sursele aflate în Republica Moldova, se efectuează de către plătitorul venitului la cotele prevăzute de convenție (acord). În scopul restituirii prin recalcularea sumelor impozitului pe venit calculate și achitate la buget, potrivit cotelor prevăzute de prezentul cod, plătitorul venitului urmează să prezinte la subdiviziunea Serviciului Fiscal de Stat în a cărei rază se deservește contribuabilul o dare de seamă corectată, cu stabilirea impozitului pe venit la cotele prevăzute de convenție (acord).

(3) În cazul în care impozitul a fost reținut la sursă înainte de prezentarea certificatului de rezidență, suma impozitului reținut în plus pe parcursul anului este restituită plătitorului de venit sau nerezidentului, la cererea nerezidentului, în termenul de prescripție stabilit de legislația fiscală din Republica Moldova.

(4) Cererea de restituire a impozitului reținut în plus urmează să fie perfectată și depusă fie de către plătitorul de venit rezident, fie de către o altă persoană împuternicită de nerezident. În acest sens, solicitantul va acționa în relațiile cu Serviciul Fiscal de Stat în numele nerezidentului. Restituirea impozitului reținut în plus se efectuează către solicitant în cazul în care acesta nu are restanțe la buget. Restituirea impozitului pe venit reținut la achitarea veniturilor din surse aflate în Republica Moldova nu se acceptă în cazul în care venitul (din care a fost reținut un impozit) a fost obținut prin intermediul reprezentanței permanente a nerezidentului. Documentele ce urmează a fi prezentate de către solicitant autorităților competente pentru restituirea impozitului achitat în plus sînt stabilite de Ministerul Finanțelor.

(5) Pentru impozitele reținute la sursă în Republica Moldova, autoritatea competentă eliberează nerezidentului un certificat privind atestarea impozitului pe venit achitat în Republica Moldova. Forma certificatului și lista documentelor în baza cărora se eliberează certificatul se stabilesc de Ministerul Finanțelor.

(6) În cazul în care certificatul privind atestarea impozitului pe venit achitat în Republica Moldova a fost eliberat anterior, cererea pentru restituirea impozitului pe venit reținut din surse aflate în Republica Moldova este executată doar în situația notificării nerezidentului și a autorității competente a statului străin despre anularea certificatului emis anterior privind atestarea impozitului pe venit.

(7) În cazul în care cererea pentru restituirea impozitului pe venit reținut din surse aflate în Republica Moldova a fost executată anterior, certificatul privind atestarea impozitului pe venit achitat în Republica Moldova poate fi emis numai dacă:

- a) suma impozitului pe venit reflectată în certificatul privind atestarea impozitului pe venit achitat în Republica Moldova reprezintă suma impozitului pe venit care nu a fost restituită;

- b) nerezidentul a rambursat impozitul pe venit restituit anterior.

(8) În cazul în care tratatele internaționale au fost aplicate incorect și au condus la neachitarea sau achitarea parțială la buget a impozitului pe venit, plătitorul de venit rezident care este obligat să rețină la sursă și să plătească impozitul poartă răspundere în conformitate cu prezentul cod.

(9) Modul de atestare și confirmare a rezidenței Republicii Moldova în scopul beneficierii de prevederile convențiilor (acordurilor) pentru evitarea dublei impuneri încheiate între Republica Moldova și alte state se stabilește de Ministerul Finanțelor.

Capitolul 12

REGIMUL FISCAL PENTRU DIVIDENDE

Articolul 80. Impozitarea dividendelor

Agentul economic achită dividende acționarilor (asociaților) săi din venitul rămas după impozitare.

Articolul 80¹. Achitarea prealabilă a impozitului în cazul repartizării dividendelor

(1) Persoanele specificate la art. 90 care achită dividende acționarilor (asociaților) săi pe parcursul perioadei fiscale achită ca parte a impozitului o sumă egală cu 12% din profitul perioadei fiscale în curs, din care se vor achita dividende.

(1¹) Impozitul determinat conform alin. (1) se achită la buget pînă la data de 25 a lunii următoare celei în care au fost efectuate plățile în contul dividendelor.

(2) Suma impozitului achitată de agentul economic conform alin. (1) este trecută în cont ca impozit aplicat venitului impozabil al agentului economic respectiv pentru perioada fiscală în care a fost făcută achitarea.

(3) Dacă, în vreo perioadă fiscală, trecerile în cont, permise agentului economic în conformitate cu alin. (2), depășesc suma impozitului pe venit în perioada fiscală respectivă, diferența va fi compensată conform modului stabilit în art. 175 și 176.

(4) Prevederile prezentului articol nu se aplică agenților economici impozitați conform regimului fiscal stabilit la cap. 7¹ din prezentul titlu și celui stabilit la cap. 1 titlul X.

Capitolul 13

TRECEREA ÎN CONT A IMPOZITELOR

Articolul 81. Trecerea în cont a impozitelor calculate și reținute

(1) În limitele perioadei fiscale, contribuabilii au dreptul de a trece în contul impozitului pe venit:

- a) sumele reținute de la ei pe parcursul perioadei fiscale respective în conformitate cu art. 88, 89 și 90;
- c) plățile efectuate pe parcursul perioadei fiscale respective în conformitate cu art. 84;

- d) impozitele achitate în afara Republicii Moldova, a căror trecere în cont este permisă în conformitate cu art. 82, pentru sumele plătite sau calculate pentru aceeași perioadă fiscală.

(2) Dacă trecerile în cont, la care contribuabilul are dreptul în conformitate cu alin. (1) lit. a) și c), depășesc suma totală a impozitului pe venit calculată conform art. 15, Serviciul Fiscal de Stat efectuează stingerea obligației fiscale prin compensare – conform art. 175 și, după caz, restituirea la cont – conform art. 176.

Articolul 82. Trecerea în cont a impozitului achitat în străinătate

(1) Contribuabilul are dreptul de a trece în cont impozitul pe venit achitat în orice stat străin, dacă acest venit urmează a fi supus impozitării și în Republica Moldova. Trecerea în cont a impozitului pe venit poate fi efectuată cu condiția prezentării de către contribuabil a documentului, care confirmă achitarea (reținerea) impozitului pe venit peste hotarele Republicii Moldova, certificat de organul competent al statului străin respectiv, cu traducere în limba de stat, cu excepția celui emis în limba engleză sau în limba rusă.

(2) Mărimea trecerii în cont, specificată la alin.(1), pentru orice an fiscal nu poate depăși suma care ar fi fost calculată la cotele aplicate în Republica Moldova față de acest venit.

(3) Trecerea în cont a impozitului achitat în alt stat se efectuează în perioada fiscală în care venitul respectiv este supus impozitării în Republica Moldova.

Capitolul 14 PREZENTAREA DECLARAȚIEI CU PRIVIRE LA IMPOZITUL PE VENIT. UTILIZAREA CODULUI FISCAL

Articolul 83. Prezentarea declarației cu privire la impozitul pe venit

(1) Dreptul de a prezenta declarația cu privire la impozitul pe venit îl au toți contribuabilii.

(2) Sînt obligați să prezinte declarația cu privire la impozitul pe venit:

- a) persoanele fizice (cetățenii Republicii Moldova, cetățenii străini, apatrizii, inclusiv membrii societăților și acționarii fondurilor de investiții) care au obligații privind achitarea impozitului;
- a¹) persoanele care practică activitate profesională, indiferent de prezența obligației privind achitarea impozitului;

01.01.2020

a²) **persoanele fizice rezidente care au utilizat scutirea personală și au obținut venituri impozabile anuale mai mari de 360 000 de lei pe parcursul perioadei fiscale de declarare, cu excepția veniturilor prevăzute la art. 90¹;**

- b) persoanele fizice rezidente (cetățeni ai Republicii Moldova, cetățeni străini și apatrizi, inclusiv membri ai societăților și acționari ai fondurilor de investiții)

care direcționează un cuantum procentual din impozitul pe venit calculat anual la buget;

- b¹) persoanele fizice nerezidente care obțin venituri conform art. 74;
- c) persoanele juridice rezidente, inclusiv cele specificate la art. 51² și 51³, cu excepția autorităților publice și instituțiilor publice, indiferent de prezența obligației privind achitarea impozitului;
- d) formele organizatorice rezidenți cu statut de persoană fizică, potrivit legislației, indiferent de prezența obligației privind achitarea impozitului;
- e) reprezentanța permanentă a nerezidentului în Republica Moldova, indiferent de prezența obligației privind achitarea impozitului.

(4) Declarația cu privire la impozitul pe venit se completează în modul și forma stabilite de Ministerul Finanțelor. Cu excepția cazurilor prevăzute la alin. (5)–(10), declarația cu privire la impozitul pe venit se prezintă Serviciului Fiscal de Stat nu mai târziu de:

- a) data de 25 a lunii a treia după finele perioadei fiscale de gestiune – în cazul persoanelor juridice, formelor organizatorice rezidenți cu statut de persoană fizică, potrivit legislației, reprezentanțelor permanente ale nerezidentului în Republica Moldova;
- b) data de 30 aprilie a anului următor anului fiscal de gestiune – în cazul persoanelor fizice (cetățeni ai Republicii Moldova, cetățeni străini și apatrizi, inclusiv membri ai societăților și acționari ai fondurilor de investiții).

(5) Persoanele fizice care nu sînt obligate să prezinte declarația cu privire la impozitul pe venit, la depistarea faptului de plată în plus la impozit, au dreptul să prezinte o declarație în care vor indica suma plătită în plus la impozit, care urmează să fie restituită conform legislației fiscale.

(7) Dacă contribuabilul intenționează să-și schimbe domiciliul permanent din Republica Moldova în altă țară, el este obligat să prezinte declarația cu privire la impozitul pe venit, în modul stabilit de Ministerul Finanțelor, pentru întreaga perioadă fiscală de gestiune cît a fost rezident.

(8) La cererea în scris a persoanei fizice care nu desfășoară activitate de întreprinzător, Serviciul Fiscal de Stat poate prelungi (în limite rezonabile) termenul de prezentare a declarației cu privire la impozitul pe venit. Prolungirea termenului se admite numai în cazul în care cererea a fost depusă înainte de expirarea termenului stabilit pentru prezentarea declarației.

(9) Prin derogare de la prevederile alin. (2) lit. d), gospodăria țărănească (de fermier) care pe parcursul perioadei fiscale nu a avut angajați și nu a obținut venit impozabil este scutită de obligația privind prezentarea declarației cu privire la impozitul pe venit.

(10) Reprezentanța care obține statut de reprezentanță permanentă conform art. 5 pct. 15) este obligată să prezinte în prima declarație cu privire la impozitul pe venit, depusă la subdiviziunea Serviciului Fiscal de Stat, și informația aferentă perioadei fiscale pe parcursul căreia a fost desfășurată activitatea de întreprinzător, începînd cu ziua în care a lansat activitatea de întreprinzător și pînă la momentul înregistrării în calitate de reprezentanță permanentă în anul fiscal de raportare.

(11) Prin derogare de la prevederile alin. (2) lit. d), întreprinzătorul individual sau gospodăria țărănească (de fermier) al căror număr mediu anual de salariați pe parcursul

întregii perioade fiscale nu depășește 3 unități și care nu sînt înregistrați ca plătitori de T.V.A. prezintă, nu mai tîrziu de data de 25 martie a anului următor anului fiscal de gestiune, o dare de seamă fiscală unificată (declarație) cu privire la impozitul pe venit.

(12) Darea de seamă fiscală cu privire la impozitul pe venit se prezintă utilizînd, în mod obligatoriu, metode automatizate de raportare electronică, în condițiile stipulate la art. 187 alin. (2¹).

Articolul 84. Achitarea impozitului în rate

(1) Agenții economici sînt obligați să achite, nu mai tîrziu de 25 martie, 25 iunie, 25 septembrie și 25 decembrie ale anului fiscal, sume egale cu 1/4 din:

- suma calculată drept impozit ce urmează a fi plătit, conform prezentului titlu, pentru anul respectiv; sau
- impozitul ce urma să fie plătit, conform prezentului titlu, pentru anul precedent.

(2) Întreprinderile agricole, gospodăriile țărănești (de fermier), obligate să achite impozitul în rate conform alin. (1), dispun de dreptul de a achita impozitul în două etape: 1/4 din suma indicată la alin. (1) lit. a) sau b) – pînă la 25 septembrie și 3/4 din această sumă – pînă la 25 decembrie ale anului fiscal.

(3) Întreprinderile, instituțiile și organizațiile care au subdiviziuni în afara unității administrativ-teritoriale în care se află sediul central (adresa juridică) transferă la buget de la sediul subdiviziunilor partea impozitului pe venit calculată proporțional numărului mediu scriptic de salariați ai subdiviziunii pentru anul precedent ori partea impozitului pe venit calculată proporțional venitului obținut de subdiviziune conform datelor din evidența financiară a acesteia pe anul precedent.

(4) Prevederile prezentului articol nu se aplică agenților economici impozitați conform regimului fiscal stabilit la cap. 7¹ din prezentul titlu și celui stabilit la cap. 1 titlul X.

(5) Prin derogare de la prevederile alin. (1) și (2) ale prezentului articol, agenții economici care aplică perioada fiscală prevăzută la art. 12¹ alin. (4) sînt obligați să achite, pînă la data de 25 a fiecărui trei luni ale perioadei fiscale curente, sume egale cu 1/4 din:

- suma calculată drept impozit ce urmează a fi plătit, conform prezentului titlu, pentru perioada fiscală respectivă; sau
- impozitul ce urma să fie plătit, conform prezentului titlu, pentru perioada fiscală precedentă."

Articolul 85. Semnarea declarațiilor și altor documente

(1) Declarația, darea de seamă sau alte documente care, potrivit prevederilor prezentului titlu, urmează a fi prezentate Serviciului Fiscal de Stat trebuie să fie perfectate și semnate în conformitate cu regulile și formele stabilite de către Serviciul Fiscal de Stat.

(2) Numele persoanei fizice indicat în orice document semnat de aceasta servește drept dovadă că documentul a fost semnat anume de către persoana respectivă, dacă nu există probe contrare.

(3) Declarația cu privire la impozitul pe venit a unei persoane juridice trebuie să fie semnată de către persoana sau persoanele respective cu funcții de răspundere.

(4) Declarațiile și alte documente care, potrivit prevederilor prezentului titlu, urmează a fi prezentate Serviciului Fiscal de Stat trebuie să conțină o notificare a contribuabilului că, în cazul în care va include în documentele respective informații false sau care induc în eroare, el va purta răspundere în conformitate cu legislația.

Articolul 86. Utilizarea codului fiscal

Fiecare persoană care obține venit sau care efectuează plăți impozabile, în conformitate cu prezentul titlu, utilizează codul fiscal atribuit (obținut) în scopul evidenței contribuabililor în modul prevăzut de prezentul cod și de alte acte normative adoptate în conformitate cu acesta.

Articolul 87. Termenele, modul, forma și locul achitării impozitului

(1) Contribuabilul care, conform art. 83, este obligat să prezinte declarația cu privire la impozitul pe venit (fără cererea suplimentară din partea Serviciului Fiscal de Stat) achită impozitul pe venit nu mai tîrziu de termenul stabilit pentru prezentarea declarației (fără a ține cont de prelungirea termenului).

(2) Modul, forma și locul achitării impozitului sînt reglementate de Ministerul Finanțelor.

(3) În cazul primirii unui aviz sau cereri din partea Serviciului Fiscal de Stat, suma impozitului, penalităților și amenzilor aferente lui, indicată în aviz sau cerere, urmează a fi plătită de către contribuabil în termenul și modul general stabilit de prezentul cod și de actele normative adoptate pentru executarea prezentului cod.

(4) Avizul sau cererea Serviciului Fiscal de Stat se înmînează contribuabilului personal sau i se expediază prin poștă la ultima adresă a acestuia indicată în registrul Serviciului Fiscal de Stat.

Capitolul 15 REȚINEREA IMPOZITULUI LA SURSA DE PLATĂ

Articolul 88. Reținerea impozitului din salariu

(1) Fiecare angajator care plătește lucrătorului salariu (inclusiv primele și facilitățile acordate) este obligat să calculeze, ținînd cont de scutirile solicitate de angajat și de deduceri, și să rețină din aceste plăți un impozit, determinat conform modului stabilit de Guvern.

(2) Pentru obținerea scutirilor, lucrătorul, nu mai tîrziu de data stabilită pentru începerea muncii ca angajat, prezintă angajatorului o cerere semnată de el privind acordarea scutirilor la care are dreptul, anexînd la ea documentele ce certifică acest drept. Lucrătorul care nu-și schimbă locul de muncă nu este obligat să prezinte anual angajatorului cererea privind acordarea scutirilor și documentele corespunzătoare, cu excepția cazurilor în care angajatul obține dreptul la scutiri suplimentare sau pierde dreptul la unele scutiri.

(3) Dacă pe parcursul anului fiscal se schimbă suma scutirilor la care are drept lucrătorul, acesta este obligat să prezinte angajatorului, în termen de 10 zile de la data când a avut loc schimbarea, o nouă cerere semnată de el cu documentele corespunzătoare.

(4) Prezentarea cu bună știință în cerere și în documentele care confirmă dreptul la scutiri a unor informații false sau care induc în eroare atrage după sine aplicarea amenzii și răspunderea penală prevăzute de legislație.

(5) Veniturile persoanei fizice care nu desfășoară activitate de întreprinzător, obținute din prestarea serviciilor și/sau lucrărilor, precum și veniturile membrilor consiliului sau comisiei de cenzori a întreprinderilor sînt considerate drept salariu din care se reține impozitul conform cotei prevăzute la art. 15 lit. a).

[Art. 88 alin. (6) abrogat prin LP178 din 26.07.18, MO 309-320/17.08.18 art. 496; în vigoare 01.10.18]

Articolul 88¹. Impozitarea plăților salariale ale angajaților din domeniul transportului rutier de persoane în regim de taxi

(1) Prin derogare de la prevederile art. 15 și art. 88, angajatorii din domeniul transportului rutier de persoane în regim de taxi care plătesc angajatului conducător auto ce efectuează transport rutier de persoane în regim de taxi salariu (inclusiv primele și facilitățile acordate) sînt obligați să calculeze și să achite la buget un impozit pe venit în mărime fixă de 500 de lei lunar pentru fiecare angajat din venitul ce nu depășește 10 000 de lei pe lună.

(2) Suma venitului lunar ce depășește limita stabilită la alin. (1) se supune impozitării, prin aplicarea regimului fiscal general prevăzut la art. 88, începînd cu primul leu al depășirii, cu aplicarea cotelor de impozitare stabilite la art. 15.

(3) Pentru salariații angajați după prezentarea către Serviciul Fiscal de Stat a listei conform art. 92 alin. (14), calcularea și plata impozitului pe venit conform prezentului articol pentru luna în care au fost angajați se vor efectua proporțional zilelor rămase pînă la finele lunii, din mărimea impozitului specificată la alin. (1).

(4) Venitul obținut din alte activități de către persoanele fizice menționate la alin. (1) se supune impozitării în modul general stabilit de prezentul titlu.

(5) Dacă persoana fizică angajată în calitate de conducător auto ce efectuează transport rutier de persoane în regim de taxi cumulează două funcții la una și aceeași entitate din domeniul transportului rutier de persoane în regim de taxi, veniturile de la altă activitate se impozitează în modul general stabilit.

(6) Pentru alte categorii de angajați decît cea specificată la alin. (1) se aplică regimul fiscal aferent impozitului pe venit din salariu în modul general prevăzut la art. 88.

(7) Impozitul calculat se achită lunar la bugetul de stat în termenul stabilit la art. 92 alin. (14). Pentru salariații angajați după perioada de raportare, impozitul se achită pînă la finele lunii de gestiune, proporțional pentru perioada dintre raportări și integral pentru următoarea lună. În cazul eliberării din serviciu a angajaților pe parcursul lunii de gestiune, impozitul achitat pentru aceștia nu se restituie și nu se trece în contul altor impozite și taxe.

(8) Suma venitului lunar obținut de angajații care prestează servicii de transport rutier de persoane în regim de taxi este considerată ca fiind impozitată, fără necesitatea declarării salariului și a achitării adiționale a impozitului pe venit din salariu.

Articolul 89. Reținerea impozitului din dobînzii

Fiecare plătitor, menționat la art. 90, de dobînzii în folosul persoanelor fizice, cu excepția celor efectuate în folosul întreprinzătorilor individuali și al gospodăriilor țărănești (de fermier), este obligat să rețină din fiecare dobîndă și să achite ca parte a impozitului o sumă egală cu 12% din plată.

01.01.2020

Articolul 90. Reținerile în prealabil din alte plăți efectuate în folosul rezidentului

(1) Impozitul pe venit la sursa de plată se reține, în mod obligatoriu, de către orice:

- a) **persoană (contribuabil) care desfășoară activitate de întreprinzător, cu excepția deținătorilor de patente de întreprinzător și a persoanelor care desfășoară activități independente conform cap. 10² și activități în domeniul achizițiilor de produse din fitotehnie și/sau horticultură și/ sau de obiecte ale regnului vegetal conform cap. 10³;**
- b) **reprezentanță conform art. 5 pct. 20);**
- c) **reprezentanță permanentă;**
- d) **instituție;**
- e) **organizație, inclusiv orice autoritate publică și instituție publică.**

(2) Impozitul pe venit ce se reține în prealabil, ca parte a impozitului, constituie 12%.

(3) Impozitul conform alin. (2) se reține din plățile efectuate în folosul persoanei fizice, cu excepția deținătorilor de patente de întreprinzător, a întreprinzătorilor individuali și a gospodăriilor țărănești (de fermier), a persoanelor menționate la cap. 10¹, 10² și 10³, pe veniturile obținute de către aceasta conform art. 18.

(4) Nu se reține impozitul conform alin. (2) din:

- a) **plățile efectuate în folosul persoanei fizice pe veniturile obținute de către aceasta, conform art. 20, 88, 89, 90¹ și 91;**
- b) **înstrăinarea mijloacelor de transport rutier;**
- c) **înstrăinarea valorilor mobiliare;**
- d) **suma arendei terenurilor agricole și/sau înstrăinării activelor de capital ale persoanelor fizice cetățeni ai Republicii Moldova conform contractelor de leasing, leaseback, gaj, ipotecă și/sau în cazurile de înstrăinare forțată a activelor de capital;**
- e) **plățile la lichidare în formă nemonetară, în cazul lichidării agentului economic.**

(5) Prin derogare de la alin. (3), în cazul plăților la lichidare, impozitul pe venit se reține din diferența dintre suma îndreptată spre achitare și valoarea de depunere a cotei de participare în capitalul social al agentului economic aflat în proces de lichidare.

Articolul 90¹. Reținerea finală a impozitului din unele tipuri de venit

01.01.2020

(3) Persoanele specificate la art. 90 rețin un impozit în mărime de 10% din veniturile obținute de către persoanele fizice care nu desfășoară activitate de întreprinzător, de la transmiterea în posesie și/sau folosință (locațiune,arendă, uzufruct, **superficie**) a proprietății mobiliare și imobiliare, cu excepția arendei terenurilor agricole.

(3¹) Persoanele specificate la art. 90 rețin și achită la buget un impozit în mărime de:

- 6% din dividende, inclusiv sub formă de acțiuni sau cote-părți, cu excepția celor aferente profitului nerepartizat obținut în perioadele fiscale 2008–2011 inclusiv;
- 15% din dividende, inclusiv sub formă de acțiuni sau cote-părți, aferente profitului nerepartizat obținut în perioadele fiscale 2008–2011 inclusiv;
- 15% din suma retrasă din capitalul social aferentă majorării capitalului social din repartizarea profitului net și/sau altor surse constatate în capitalul propriu între acționari (asociați) în perioadele fiscale 2010–2011 inclusiv, în conformitate cu cota de participare depusă în capitalul social.
- 12% din royalty achitate în folosul persoanelor fizice.

01.01.2020

- **6% din mărimea sumei mijloacelor bănești donate persoanelor fizice care nu desfășoară activitate de întreprinzător.**

Prevederile de la liniuțele întâi și a doua ale prezentului alineat se aplică și în cazul dividendelor achitate prealabil pe parcursul perioadei fiscale.

(3³) Fiecare plătitor de cîștiguri urmează să rețină și să verse la buget un impozit în mărime de:

01.01.2020

- 12% din cîștigurile de la jocurile de noroc, cu excepția cîștigurilor de la loterii și/sau pariuri sportive, **în partea în care valoarea fiecărui cîștig nu depășește 1% din scutirea personală stabilită la art. 33 alin. (1);**
- 12% din cîștigurile de la campaniile promoționale în partea în care valoarea fiecărui cîștig depășește mărimea scutirii personale stabilite la art. 33 alin. (1).

01.01.2020

(3⁴) Subiecții impunerii persoane fizice, care nu desfășoară activitate de întreprinzător și transmit persoanelor specificate la art. 54, precum și altor persoane decît cele specificate la art. 90 în posesie și/sau în folosință (locațiune,arendă, uzufruct, **superficie**) proprietate imobiliară, achită impozit în mărime de 7% din valoarea **lunară a contractului**. Persoanele menționate sînt obligate, în termen de 3 zile de la data încheierii contractului, să înregistreze contractul încheiat la **Serviciul Fiscal de Stat**. Acest impozit se achită lunar cel tîrziu la data de 2 a lunii în curs **sau în avans, în modul stabilit de Serviciul Fiscal de Stat**. Dacă proprietatea imobiliară a fost transmisă în posesie și/sau în folosință (locațiune,arendă, uzufruct, **superficie**) după data de 2, termenul de plată în această lună va fi a doua zi din mo-

mentul încheierii contractului. Suma impozitului achitat în avans nu se va restitui din buget. În cazul neînregistrării contractului de locațiune,arendă, **uzufruct, superficie privind proprietatea imobiliară și al** neachitării impozitului din venitul obținut, Serviciul Fiscal de Stat va estima venitul persoanei fizice care nu desfășoară activitate de întreprinzător prin metode și surse indirecte, în conformitate cu prevederile art. 189 și 225.

(3⁵) Persoanele specificate la art. 90 rețin un impozit în mărime de 5% din plățile efectuate în folosul persoanei fizice, cu excepția **întreprinzătorilor individuali, a gospodăriilor țărănești (de fermier) și a persoanelor fizice care desfășoară activități în domeniul achizițiilor de produse din fitotehnie și/sau horticultură și/sau de obiecte ale regnului vegetal conform cap. 10³**, pe veniturile obținute de către acestea aferente livrării producției din fitotehnie și horticultură în formă naturală, inclusiv a nucilor și a produselor derivate din nuci, și a producției din zootehnie în formă naturală, în masă vie și sacrificată, cu excepția laptelui natural.

(3⁶) Fiecare comisionar reține un impozit în mărime de 10% din plățile efectuate în folosul persoanei fizice, cu excepția întreprinzătorilor individuali și a gospodăriilor țărănești (de fermier), pe veniturile obținute de către acestea aferente desfacerii prin unitățile comerțului de consignatie a mărfurilor.

(4) Reținerea finală a impozitului stabilit prin prezentul articol scutește beneficiarul cîștigurilor și veniturilor specificate la alin. (3), (3¹), (3³), (3⁴), (3⁵) și (3⁶) de la includerea lor în componența venitului brut, precum și de la declararea acestora.

(5) Veniturile obținute de persoanele fizice care nu desfășoară activitate de întreprinzător, din care a fost reținut și achitat la buget impozitul în conformitate cu alin. (3³) din prezentul articol, și veniturile specificate la art. 20 lit. y) și y²) sînt pasibile de verificare, în cadrul controalelor fiscale, în cazul în care depășesc suma de 300 de mii de lei cumulativ pe parcursul unui an fiscal.

Articolul 91. Reținerile din veniturile nerezidentului

(1) Persoanele menționate la art. 90 rețin și achită un impozit în mărime de:

- 12% din plățile direcționate spre achitare nerezidentului aferente veniturilor de la art. 71, cu excepția celor specificate la liniuțele a doua, a treia și a patra din prezentul alineat;
- 15% din dividende, inclusiv sub formă de acțiuni sau cote-părți, aferente profitului nerepartizat obținut în perioadele fiscale 2008–2011 inclusiv;
- 15% din sumele specificate la art. 90¹ alin. (3¹) liniuța a treia;
- 6% din dividendele specificate la art. 71 lit. e).

(2) Prevederile alin. (1) nu se aplică:

- a) veniturilor nerezidentului ce țin de activitatea reprezentanței permanente a acestora în Republica Moldova;
- b) veniturilor obținute sub formă de salariu din care se efectuează rețineri conform art. 88.

Articolul 92. Achitarea impozitelor reținute la sursa de plată și prezentarea către Serviciul Fiscal de Stat și contribuabili a documentelor privind plățile și/sau impozitele, primele de asigurare obligatorie de asistență medicală reținute și contribuțiile de asigurări sociale de stat obligatorii calculate la sursa de plată

01.01.2020

(1) Impozitul reținut conform **art. 69¹⁸ și art. 88-91** se achită la buget de către persoana care a efectuat reținerea până la data de 25 a lunii următoare lunii în care au fost efectuate plățile.

(2) Dările de seamă privind impozitul pe venit, privind primele de asigurare obligatorie de asistență medicală reținute și contribuțiile de asigurări sociale de stat obligatorii calculate se prezintă de către plătitorii veniturilor Serviciului Fiscal de Stat până la data de 25 a lunii următoare lunii în care au fost efectuate plățile, cu excepția dării de seamă indicate la alin. (3), pentru care este prevăzut alt termen de prezentare.

01.01.2020

(3) Persoanele care sînt obligate să rețină impozitul în conformitate cu **art. 69¹⁸ și art. 88-91, cu excepția impozitului reținut pentru câștigurile de la loterii și/sau pariuri sportive în partea în care valoarea câștigurilor nu depășește scutirea personală stabilită la art. 33 alin. (1)**, vor prezenta Serviciului Fiscal de Stat, până la data de 25 a lunii următoare încheierii anului fiscal, o dare de seamă, în care vor indica numele și prenumele (denumirea), adresa și codul fiscal al persoanei fizice sau juridice în folosul căreia au fost efectuate plățile, precum și suma totală a plății și a impozitului pe venit reținut. Această dare de seamă va include și datele despre persoanele și/sau veniturile scutite de impozitare prealabilă conform art. 90, precum și sumele veniturilor achitate în folosul lor. În cazul în care, pe parcursul perioadei fiscale, persoanele care sînt obligate să rețină la sursă impozitul se lichidează sau se reorganizează prin dezmembrare, acestea urmează să prezinte darea de seamă menționată în termen de 15 zile de la data aprobării bilanțului de lichidare/repartiție a întreprinderii în proces de lichidare sau reorganizare.*

(4) Persoanele indicate la alin. (3) sînt obligate, până la 1 martie al anului fiscal imediat următor celui în care au fost efectuate plățile, să prezinte beneficiarului acestor plăți (cu excepția celor ce au obținut venituri conform art. 90¹ și art. 91 alin. (1)) informații privind tipul venitului achitat, suma acestuia, suma scutirilor acordate conform art. 33-35, suma deducerilor prevăzute la art. 36 alin. (6) și (7), precum și suma impozitului reținut, în cazul reținerii.

(4¹) În cazul efectuării corectărilor în informația prezentată conform alin. (3), persoanele indicate la alin. (3) sînt obligate să informeze beneficiarul plăților în termen de 15 zile

lucrătoare de la data efectuării modificării sau emiterii deciziei asupra cazului de încălcare fiscală.

(5) Ministerul Finanțelor stabilește lista și forma documentelor solicitate conform prezentului articol, precum și modul de completare a acestora.

(8) Prin derogare de la prevederile alin. (3), întreprinzătorul individual, gospodăria țărănească (de fermier) al căror număr mediu anual de salariați, pe parcursul perioadei fiscale, nu depășește 3 unități și care nu sînt înregistrați ca plătitori de T.V.A. prezintă, nu mai târziu de 25 martie al anului următor anului fiscal de gestiune, darea de seamă fiscală unificată prevăzută la alin. (3).

(9) Organele cadastrale teritoriale, deținătorii registrelor de valori mobiliare, notarii publici prezintă Serviciului Fiscal de Stat, conform modului stabilit de Serviciul Fiscal de Stat, informația privind determinarea obligațiilor fiscale ce țin de înstrăinarea activelor de către persoane fizice.

(10) Casa Națională de Asigurări Sociale prezintă Serviciului Fiscal de Stat, până la data de 25 a lunii următoare anului fiscal, informația aferentă persoanelor fizice care au obținut restituirea contribuțiilor de asigurări sociale de stat obligatorii, în modul și în forma stabilită de comun acord cu Serviciul Fiscal de Stat.

(12) Ministerul Justiției, până la data de 25 a lunii următoare anului fiscal, transmite Serviciului Fiscal de Stat lista organizațiilor necomerciale în modul și în forma stabilită de comun acord.

01.01.2020

(13) Agenții economici specializați (intermediari imobiliari), până la data de 25 a lunii următoare încheierii anului fiscal, prezintă Serviciului Fiscal de Stat informația privind contractele de dare în posesie și/sau în folosință (locațiune, arendă, uzufruct, **superficie**) a proprietății imobiliare încheiate de către persoanele fizice care nu desfășoară activitate de întreprinzător, în modul și în forma stabilită de Serviciul Fiscal de Stat.

(14) Prin derogare de la alin. (2), angajatorii din domeniul transportului rutier de persoane în regim de taxi menționați la art. 88¹, lunar, până la data de 25 a lunii premergătoare celei de gestiune, prezintă Serviciului Fiscal de Stat o dare de seamă privind calcularea impozitului pe venit, a contribuțiilor de asigurări sociale de stat obligatorii și a primelor de asigurare obligatorie de asistență medicală pentru angajații conducători auto ce efectuează transport rutier de persoane în regim de taxi, conform modului aprobat de Ministerul Finanțelor, utilizînd în mod obligatoriu metode automatizate de raportare electronică. În cazul angajării persoanelor în perioada de după prezentarea dării de seamă menționate și pînă la data de 25 a lunii de gestiune, angajatorii sînt obligați să prezinte o dare de seamă suplimentară în ziua angajării.

Dumitru MOȚPAN

PREȘEDINTELE PARLAMENTULUI

Chișinău, 24 aprilie 1997. Nr. 1163-XIII.